
Konkurransegrunnlag

Prosjekt: Fv. 35 Vestfossen sentrum

Tilbudsnummer: 2026/18404

INNHALDSLISTE

A Prosjektinformasjon

- A0 Forside og innholdsliste
- A1 Dokumentliste
- A2 Innbydelse til konkurranse
- A3 Orientering om prosjektet

B Konkurranseregler

- B1 Konkurranseregler
- B2 Krav til leverandørens kvalifikasjoner - anbudskonkurranse
- B3 Krav til tilbud og spesielle konkurranseregler

C Kontraktsbestemmelser – NS 8406:2009

- C1 Alminnelige kontraktsbestemmelser
- C2 Spesielle kontraktsbestemmelser for bygging
- C3 Seriøsitetsbestemmelser Buskerud fylkeskommune
- C4 Avtaledokument

D Beskrivende del

- D1 Beskrivelse
- D2 Tegninger og supplerende dokumenter

E Svardokumenter

- E1 Dokumentasjon fra tilbyder
- E2 Svardokument for vurdering av leverandørens kvalifikasjoner
- E3 Beskrivelse med utfylte priser
- E4 Prisskjema: Timepriser for mannskap og maskiner
- E5 Tilbudsskjema

A Innhold

A PROSJEKTINFORMASJON	1
A1 DOKUMENTLISTE	1
A2 INNBYDELSE TIL TILBUDSKONKURRANSE	1
A3 ORIENTERING OM PROSJEKTET	2
A3 1 Arbeidenes art og omfang	2
A3 2 Entrepriseform og kontraktstype	2
A3 3 Tidspunkt for igangsettelse og tidsfrister	2
A3 4 Avvik i kontraktens rammebetingelser	2
A3 5 Forskudd	2
A3 6 Byggherre og engasjerte rådgivere	2
A3 7 Byggherrens organisering av SHA og YM arbeidet	3
A3 8 Byggeplassens og anleggsområdets beliggenhet og adkomstmuligheter	3
A3 9 Andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider	3
A3 10 Spesielle forhold	3
A3 10.1 Byggherreansvar og fakturering	3
A3 10.2 Trafikkavvikling og arbeidsvarsling	3
A3 10.3 Naboeiendommer	3

A Prosjektinformasjon

A1 Dokumentliste

Følgende dokumenter utgjør til sammen konkurransegrunnlaget:

DOKUMENT	DATO
1 Konkurransesgrunnlag – Kap A-E ESPD-skjema	18.09.2026
2 Datafiler med mengder fra kap D1	18.09.2026
3 Prosesskoden: Håndbok R761 – Prosesskoden standard beskrivelsestekster for veger, tunneler, bruer og kaier	2025
4 Vegnormal N200 Vegbygging	2024
5 Vegnormal N301 Arbeid på og ved veg	2024
6 Modellgrunnlag (iht. håndbok V770/R110)	
7 Tegningsgrunnlag (iht. håndbok R700)	2019
8 Vegnormal N101 Trafikksikkert sideterreng og vegsikringsutstyr	2025
9 Statens vegvesen - Rapport nr. 1084 Dokumentasjon og kontroll av asfalt 2026	2025
10 Øvre Eiker kommune, VA-norm	https://va-norm.no/ovre-eiker/
11 Fastsatte skjema som skal brukes: - Avklaring - Avviksmelding - Prisforespørsel - Krav om endringsordre - Endringsordre - Målebrev - Kontrollørmelding - Inntakskontroll underentreprenør, skjema egen rapportering - Fullmakt utvidet skatteattest - Overtakelsesprotokoll	
14 Norske og internasjonale standarder som det er vist til i tilbudsdokumentene.	
15 Utlysingsannonsen som gjengitt i DOFFIN / TED databasen	

Det vil forekomme referanser til gammelt håndboknummer, da det totale omfang av referanser i dokumentene er stort. Av praktiske grunner skal derfor referanser til gammelt håndboknummer være likestilt med referanser til nytt nummer.

Det vil fortsatt være dokumenter med referanser til tidligere håndboknummer, som f. eks. rundskriv. Gyldigheten av disse, og mulige krav som fremgår av disse, endres ikke av omnummereringen

A2 Innbydelse til tilbudskonkurranse

Kontraktsarbeid: Fv. 35 Vestfossen sentrum

Buskerud fylkeskommune og Øver Eiker kommune ønsker tilbud fra entreprenører med det faglige, tekniske og økonomiske grunnlag som er nødvendig for oppfylling av kontrakten. Videre kreves erfaring fra tilsvarende arbeider for utførelse av ovennevnte kontraktsarbeid i henhold til konkurransegrunnlaget. Det vises til utfyllende bestemmelser i konkurransegrunnlagets kap. B2.

Konkurransen skjer i henhold til lov om offentlige anskaffelser (LOV 2016-06-17-73 med evt. senere endringer, loa) samt forskrift om offentlige anskaffelser (FOR 2016-08-12-974 med senere endringer, foa).

Følgende legges til grunn:

Type anskaffelse:	Bygg-/anleggsarbeider
Under terskel:	Iht foa §5-3
Anskaffelsesprosedyre:	Åpen tilbudskonkurranse

Kriterier for valg av tilbud er gitt i konkurransegrunnlagets kap. B.

Det avholdes ikke tilbudsbeifaring

Konkurransen gjennomføres via Buskerud fylkeskommunes konkurransegjennomføringsverktøy (KGV). Tilbudsinnlevering og all kommunikasjon skjer via KGV, se kap. B1.

Alle frister i konkurransen er angitt i KGV. Åpningsprotokoll vil bli offentliggjort i KGV senest når tilbyder er valgt.

Buskerud fylkeskommune 18.09.2026

Kristine Utengen, prosjektleder

A3 Orientering om prosjektet

A3 1 Arbeidenes art og omfang

Arbeidet omfatter oppgradering av fv. 35. Det innebærer ombygging av eksisterende gate og bygging av gs-vei i Vestfossen sentrum, samt rehabilitering av dekke og rekkverk på bro. Gaten oppgraderes med nytt VA-anlegg, overvann, natursteinsdekker, beplantning og ny belysning. Arbeidet foregår langs skolevei og i nærheten av skole. ÅDT er ca. 3000.

Enkelte hovedmengder:

VA og OV 500 m

Vei 550 m

Gatelys 24 stk

Rehabilitering av dekke på bro ca 350 m²

Gartnerarbeid med steinarbeider og beplantning

Asfaltering 3300 m²

A3 2 Entrepriseform og kontraktstype

Entrepriseform er utførelsesentreprise. Kontraktstype er enhetspriskontrakt.

A3 3 Tidspunkt for igangsettelse og tidsfrister

Arbeidet kan settes i gang når avtale er inngått og garantierklæring og kopi av forsikringsbevis er levert byggherren. Det vises i tillegg til utfyllende krav under punktene om samhandling, kvalitetsplan, HMS (SHA og YM) og fremdriftsplan i kap. C.

Frist for ferdigstillelse er: 01.06.2028.

Følgende delfrister gjelder: Strekningen Fabrikkgate-Thunmarksgate utføres skoleferie 2027.

A3 4 Avvik i kontraktens rammebetingelser

Hvis myndighetenes bevilgninger tilsier avvik i kontraktens utførelse, skal det forhandles om eventuelle økonomiske konsekvenser. Entreprenøren har ikke rett til å heve kontrakten ved mindre vesentlig endring av bevilgningstakt.

A3 5 Forskudd

Det utbetales ikke forskudd.

A3 6 Byggherre og engasjerte rådgivere

Alle henvendelser mellom entreprenøren og byggherren skal gå gjennom byggherrens representant, dersom annet ikke er avtalt.

Alle henvendelser mellom entreprenøren og byggherrens engasjerte rådgivere skal gå gjennom byggherrens representant, dersom annet ikke er tydelig bestemt.

A3 7 Byggherrens organisering av SHA og YM arbeidet

Byggherrens organisering av SHA og YM arbeidet er vist i plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-planen) og ytre miljø (miljørisiko og/ eller YM-plan). Disse planene finnes som del av konkurransegrunnlaget i kap. D2.

A3 8 Byggeplassens og anleggsområdets beliggenhet og adkomstmuligheter

Anlegget ligger i Vestfossen sentrum, Øvre Eiker kommune. Arbeidene vil pågå i Fv. 35 med tilstøtende gater, Møllergata, Jernbanegata, Fabrikkgata og Thunmarksgate.

A3 9 Andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider

Driftskontrakt 30-302 Drammen og Kongsberg 2024-2029

A3 10 Spesielle forhold

A3 10.1 Byggherreansvar og fakturering

Kontrakten er delt mellom Buskerud Fylkeskommune og Øvre Eiker kommune. Elvenett vil også være en part av kontrakten. Byggherreansvar vil ligge hos Buskerud fylkeskommune. Arbeider med tilhørende prosesser skal direkte faktureres respektive parter.

A3 10.2 Trafikkavvikling og arbeidsvarsling

Det vil bli lagt høyt fokus på trafikkavvikling i krysset Fabrikkgata-Thunmarksgate med rekkefølgen av arbeidene samt provann og pro avløp for berørte abonnenter.

Det er krav til et kjørefelt med sikring mot anlegget, samt at hensynet til myke trafikanter må ivaretas gjennom hele anleggsperioden til enhver tid. Noen nattarbeider i tillegg til manuell dirigering må påregnes. Entreprenøren må tilpasse sitt arbeid til godkjente arbeidsvarslingsplaner.

Trafikken skal kunne gå gjennom anleggsområdet gjennom hele anleggsperioden. I skoleferien 2027 vil det være anledning for trafikkomlegging mellom Fabrikkgata-Thunmarksgate.

A3 10.3 Naboeiendommer

Entreprenør må varsle grunneiere og berørte naboer 2 uker før oppstart av bygging.

Innhold

B KONKURRANSEREGLER	1
B1 ALMINNELIGE KONKURRANSEREGLER	1
B1 1 Alminnelige konkurranseregler – lov og forskrift om offentlige anskaffelser	1
B1 2 Prosedyre	1
B1 3 Tilgjengeliggjøring av konkurransegrunnlaget m.m.	1
B1 4 Rettelse, supplerings eller endring av konkurransegrunnlaget.....	1
B1 5 Kompensasjon ved deltakelse i konkurransen.....	2
B1 6 Kommunikasjon	2
B1 7 Språkkrav	2
B1 8 Avvik.....	2
B1 9 Avklaringer.....	2
B1 10 Klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser.....	3
B1 11 Avlysning av konkurransen	3
B2 KRAV TIL LEVERANDØRENS KVALIFIKASJONER – TILBUDSKONKURRANSE	1
B2 1 Om kapittel B2	1
B2 2 Kvalifikasjonskrav, jf. anskaffelsesforskriften § 8-7	1
B2 2.1 Generelt	1
B2 2.2 Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling	1
B2 2.3 Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet	1
B2 2.4 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner.....	2
B2 2.4.1 Relevant erfaring	2
B2 2.4.2 Byggherrers erfaringer.....	2
B2 2.4.3 Gjennomføringsevne	3
B2 2.5 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet	4
B2 2.5.1 HMS system	4
B2 2.5.2 Ulykkesfrekvens (H2-verdi).....	4
B2 2.5.3 Ytre miljø.....	4
B2 2.5.4 Kvalitetsstyring.....	4
B2 3 Øvrige bestemmelser.....	4
B2 3.1 Dokumentasjon for fravær av avvisningsgrunner	4
B2 3.2 Skatteattester.....	4
B2 3.3 Fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest.....	5
B2 4 Støtte fra andre virksomheter og deltakelse i fellesskap	5
B2 4.1 Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav	5
B2 4.2 Fellesskap av leverandører	6
B2 5 Særlig om nyetablerte leverandører	6
B2 6 Krav til leverandørens dokumentasjon av kvalifikasjonskravene.....	7
B2 6.1 Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD).....	7
B2 6.2 Dokumentasjon av kvalifikasjonskravene	7
B2 7 Dialog	7
B3 KRAV TIL TILBUD OG SPESIELLE KONKURRANSEREGLER	1
B3 1 Generelt om konkurransegrunnlagets kapittel B3	1
B3 2 Frister	1
B3 2.1 Tilbudsfrist	1
B3 2.2 Vedståelsesfrist	1
B3 3 Krav til utforming av leverandørens tilbud	1
B3 4 Alternative tilbud	1
B3 5 Taktisk prising	1
B3 6 Dialog i tilbudskonkurransen, anskaffelsesforskriften § 9-3.....	2
B3 7 Grunnlag for tildeling av kontrakt – tildelingskriterier	2
B3 8 Avslutning av konkurransen	2
B3 8.1 Meddelelse om valg av leverandøren	2

B3 8.2 Karensperiode.....	2
B3 8.3 Avlysning.....	2

B Konkurranseregler

B1 Alminnelige konkurranseregler

B1 1 Alminnelige konkurranseregler – lov og forskrift om offentlige anskaffelser

For denne konkurransen gjelder lov av 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser ("anskaffelsesloven") og forskrift av 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser ("anskaffelsesforskriften") del I og del II, med de suppleringer og tillegg som er gitt i følgende dokumenter:

- Kapittel **B1** Generelle konkurranseregler, som inneholder en beskrivelse av de generelle konkurransereglene.
- Kapittel **B2** Krav til leverandørenes kvalifikasjoner, som inneholder kvalifikasjonskrav med tilhørende bestemmelser.
- Kapittel **B3** Gjennomføring av konkurranse og valg av tilbud, som inneholder tildelingskriteriene og de øvrige konkurransereglene.

B1 2 Prosedyre

Konkurransen gjennomføres etter følgende prosedyre:

Åpen tilbudskonkurranse.

B1 3 Tilgjengeliggjøring av konkurransegrunnlaget m.m.

Konkurransegrunnlaget er gjort tilgjengelig via oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy, på følgende internettadresse:

<https://tendsign.no/>

Tilbud skal leveres via ovennevnte konkurransegjennomføringsverktøy, jf. kapittel B2 og B3.

Oppdragsgiver anbefaler at leverandøren starter med utfylling og opplasting av tilbud i konkurransegjennomføringsverktøyet i god tid i forkant av angitte frister for levering.

Leverandøren er ansvarlig for at komplett tilbud blir levert innenfor den angitte tidsfrist.

B1 4 Rettelse, supplerings eller endring av konkurransegrunnlaget

Frem til signering av kontrakten kan oppdragsgiver foreta endringer av konkurransegrunnlaget som ikke er vesentlige, jf. anskaffelsesforskriften § 8-4 (4). Rettelser, suppleringer og endringer av konkurransegrunnlaget vil bli publisert via oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy eller doffin.no, jf. punkt 3 ovenfor.

Oppdragsgiver kan ikke foreta vesentlige endringer av konkurransegrunnlaget eller på annen måte vesentlig endre forutsetningene for konkurransen.

Leverandør skal ta hensyn til alle publiserte/utsendte endringer av konkurransegrunnlaget.

Det forutsettes at leverandøren setter seg godt inn i hele konkurransegrunnlaget. Leverandøren bærer risikoen for sin egen forståelse av konkurransegrunnlaget, og kan ikke senere gjøre gjeldende forhold han burde blitt oppmerksom på.

Dersom en leverandør oppdager mangler eller uklarheter i konkurransegrunnlaget, skal han umiddelbart varsle oppdragsgiver om dette

B1 5 Kompensasjon ved deltakelse i konkurransen

Kostnader for utarbeidelse av tilbud bæres av den enkelte leverandør, om ikke annet fremgår direkte av konkurransegrunnlaget.

B1 6 Kommunikasjon

All skriftlig kommunikasjon og informasjonsutveksling mellom oppdragsgiver og leverandør skal skje ved bruk av oppdragsgivers konkurransegjennomføringsverktøy, med mindre oppdragsgiver beslutter en annen kommunikasjonsform.

B1 7 Språkkrav

Tilbudet med tilhørende dokumenter skal utformes på norsk, med mindre annet klart er angitt i konkurransedokumentene.

B1 8 Avvik

Eventuelle avvik fra konkurransegrunnlaget i tilbudet skal fremgå uttrykkelig av leverandørens tilbudsbrief. Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende avvik som ikke fremkommer av tilbudsbriefet. Eventuelle avvik skal prises av leverandøren.

Avvik som ikke er prissatt vil bli kostnadmessig vurdert av oppdragsgiver i forbindelse med valg av tilbud. Tilbud med vesentlige avvik vil bli avvist, jf. anskaffelsesforskriften § 9-6 (1).

B1 9 Avklaringer

Eventuelle avklaringer av leverandørens tilbud vil bli gjennomført i tråd med anskaffelsesforskriftens bestemmelser, jf. § 9-3.

B1 10 Klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Ved eventuelle klager vedrørende konkurransen som bringes inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) skal følgende benyttes i forhold til angivelse av innklagede i klagen:

Buskerud fylkeskommune ved fylkesdirektør for samferdsel.

B1 11 Avlysning av konkurransen

Dersom det foreligger saklig grunn, kan oppdragsgiver avlyse konkurransen med øyeblikkelig virkning.

B2 Krav til leverandørens kvalifikasjoner – tilbudskonkurranse

B2 1 Om kapittel B2

Kapittel B2 inneholder konkurransens kvalifikasjonskrav. Med mindre annet er angitt skal hvert enkelt kvalifikasjonskrav i kapittelet oppfylles.

Alle paragrafhenvvisninger i kapittel B2 er til anskaffelsesforskriften (FOR-2016-08-12-974), om ikke annet er angitt.

Frister og øvrige bestemmelser, herunder krav til utformingen av leverandørens tilbud følger av kapittel B1 og B3.

B2 2 Kvalifikasjonskrav, jf. anskaffelsesforskriften § 8-7

B2 2.1 Generelt

Kvalifikasjonskravene for konkurransen er angitt i punkt 2.2 til 2.5 nedenfor. Hvert enkelt kvalifikasjonskrav må være oppfylt for at leverandøren vil bli vurdert som kvalifisert.

Leverandører som ikke tilfredsstiller kvalifikasjonskravene vil bli avvist, jf. § 9-5 (1) bokstav a).

B2 2.2 Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal være et lovlig etablert foretak, eller bestå av et fellesskap av leverandører som er lovlig etablerte foretak.

Kravet gjelder også virksomheter som leverandøren støtter seg på, jf. B2 pkt. 4.1 og 4.2

Dokumentasjonskrav:

1. Firmaattest fra Foretaksregistret eller tilsvarende attest for lovbestemt registrering i det land hvor leverandøren er etablert.
2. Utfylt tabell i kapittel E1 punkt 3.2 og 3.3. Eventuelt pkt. 3.4 hvis aktuelt.

B2 2.3 Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal ha god økonomisk og finansiell kapasitet for å gjennomføre kontrakten, og skal oppfylle følgende krav:

- Leverandøren skal ha en egenkapitalandel i prosent på minst 15 % for siste regnskapsår.

Dokumentasjonskrav:

1. Leverandørens årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for de siste to år og nyere opplysninger (kvartalsregnskaper) som har betydning for leverandørens regnskapstall.

2. Om relevant; en kortfattet redegjørelse vedrørende informasjon om økonomiske forhold eller tap som ikke er dokumentert andre steder, og som kreves dokumentert i henhold til norske og/eller internasjonale regnskapsstandarder.
3. Om relevant; en oversikt over eventuelle nylig gjennomførte, pågående eller forestående skattemessige eller offentlige gjennomganger av leverandørens virksomhet.

Dersom leverandøren har saklig grunn til ikke å fremlegge den dokumentasjonen oppdragsgiveren har krevd, kan han dokumentere sin økonomiske og finansielle kapasitet ved å fremlegge ethvert annet dokument som har relevans til foretakets regnskapstall/økonomi og som oppdragsgiver anser egnet. Leverandøren skal begrunne hvorfor han ikke kan fremlegge den dokumentasjonen oppdragsgiver har krevd.

B2 2.4 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner

B2 2.4.1 Relevant erfaring

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal ha tilstrekkelig erfaring av relevant art og vanskelighetsgrad fra følgende sentrale arbeider:

- Veibygging av fylkesvei/riksvei
- Kommunal VA
- Brukonstruksjon/rehabilitering av bro

Leverandøren skal selv ha erfaring fra utførelsen av de sentrale arbeidene som nevnt ovenfor. Det er ikke tilstrekkelig at leverandøren kun har erfaring fra å styre underentreprenørenes utførelse av de sentrale arbeidene.

Dokumentasjonskrav:

En liste over inntil 5 og ikke mindre enn 3 relevante kontrakter som leverandøren har gjennomført eller gjennomfører i løpet av de siste fem årene regnet fra tilbudsfristen. Listen skal, jf. skjema inntatt i kapittel E, inneholde følgende for hver av kontraktene:

- Navn på mottaker (oppdragsgiver)
- Beskrivelse av hva kontraktarbeidene gikk ut på, herunder relevansen i forhold til kvalifikasjonskravet.
- Hvilke arbeider som ble utført av leverandøren selv, og hvilke arbeider som ble utført av underleverandører (kontraktsmedhjelpere).
- Tidspunkt for leveransen.
- Kontraktens verdi.
- Referanseperson hos oppdragsgiver med kontaktdata (telefonnummer og e-postadresse), og angivelse av vedkommende rolle hos oppdragsgiver under kontrakten. Leverandøren er ansvarlig for at referansepersonen er tilgjengelig og avgir referanse.

B2 2.4.2 Byggherrers erfaringer

Kvalifikasjonskrav:

Buskerud fylkeskommunes og andre byggherrers erfaringer med tilbyder vil bli vurdert.

Det kreves at tilbyder kan vise til referanser til relevante kontrakter som han selv har gjennomført på tilfredsstillende måte.

Forhold som vurderes er knyttet til bl.a.:

- dokumentasjon av utført kvalitet
- oppfyllelse av kontrakter
- etterlevelse av bestemmelser og rutiner for HMS
- etterlevelse av bestemmelser for lønns- og arbeidsvilkår
- overholdelse av frister
- oppfølging i reklamasjonstiden
- bruk av faglærte

Dokumentasjonskrav:

Kvalifikasjonskravet dokumenteres gjennom attester fra referanser for minst 3 prosjekter i listen beskrevet ovenfor under punkt B2.2.4.1. Attest skal leveres på skjema Vedlegg 3E.

B2 2.4.3 Gjennomføringsevne

Kvalifikasjonskrav:

1. Det kreves at kontrakten er tilstrekkelig bemannet og at leverandøren har kapasitet og evne til å håndtere uforutsette forhold i kontrakten.
2. Det kreves teknisk og faglig kompetanse og relevant erfaring hos nøkkelpersoner som disponeres for oppdraget.
Prosjektleder min. 5 års erfaring, utdanning ingeniør eller teknisk fagskole
Anleggsleder min. 3 års erfaring, minimum teknisk fagskole
HMS-ansvarlig min 2 års erfaring

Dokumentasjonskrav:

1. En beskrivelse av leverandørens gjennomsnittlige årlige arbeidsstyrke og antallet medarbeidere i ledelsen i løpet av de siste tre årene.
2. En beskrivelse av bemanningen som leverandøren råder over til å utføre kontrakten.
3. Organisasjonsplan og beskrivelse av organisasjon for kontrakten.
4. CV og stillingsbeskrivelser for nøkkelpersonell, jf. kapittel C, herunder følgende ressurser:
 - Prosjektleder
 - Anleggsleder
 - HMS-ansvarlig

B2 2.5 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet

B2 2.5.1 HMS system

Ikke krav i denne kontrakten.

B2 2.5.2 Ulykkesfrekvens (H2-verdi)

Ikke krav i denne kontrakten.

B2 2.5.3 Ytre miljø

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal ha et godt og velfungerende miljøstyringssystem, basert på ISO 14001:2015, EMAS, Miljøfyrtårn eller tilsvarende. Systemet skal være gjenstand for jevnlig revisjon.

Dokumentasjonskrav:

1. Attest utstedt av uavhengig organ som dokumenterer at leverandøren er sertifisert i henhold til ISO 14001: 2015, EMAS (EU Eco-Management and Audit Scheme for environmental management) eller Miljøfyrtårn. Det uavhengige organet må være akkreditert av Norsk akkreditering eller tilsvarende organer i andre EØS-stater.
2. Der leverandøren ikke er sertifisert må det fremleggs dokumentasjon fra uavhengig organ som dokumenterer at leverandøren er i en sertifiseringsprosess. Det uavhengige organet må være akkreditert av Norsk akkreditering eller tilsvarende organer i andre EØS-stater. Dokumentasjonen må vise at prosessen er igangsatt senest 3 måneder før tilbudsfrist.

B2 2.5.4 Kvalitetsstyring

Ikke krav i denne kontrakten.

B2 3 Øvrige bestemmelser

B2 3.1 Dokumentasjon for fravær av avvisningsgrunner

Bestemmelsene om avvisning på grunn av forhold ved leverandøren fremgår av anskaffelsesforskriften § 9-5. Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD) gjelder som dokumentasjon bl.a. for at det ikke foreligger slike avvisningsgrunner, jf. anskaffelsesforskriften § 8-10.

B2 3.2 Skatteattester

Lov om offentlig anskaffelser § 51 krever at den Leverandøren som tildeles kontrakt før kontraktsinngåelsen skal fremlegge eller gjøre tilgjengelig attest for skatt og merverdiavgift som dokumenterer etterlevelse av skatte- og avgiftsmessige forhold. Attesten skal ikke være eldre enn 6 måneder fra det tidspunkt Oppdragsgiver meddelte hvem som er tildelt kontrakt. Dette kravet ivaretas for norske leverandører gjennom at Oppdragsgiver selv innhenter attest i medhold av den fullmakt som skal utferdiges etter punkt B2 3.3.

Utenlandske leverandører må selv fremlegge skatt- og merverdiavgiftsattest utstedt av kompetent organ i leverandørens hjemstat eller det land hvor leverandøren er etablert som viser at leverandøren har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter, avgifter og trygdeavgifter forut for en eventuell kontraktsinngåelse.

Oppdragsgiver gjør oppmerksom på at det kan være aktuelt å avvise den leverandør og eventuelle underleverandører som i tildelingsbrevet er innstilt som vinner av konkurransen, dersom det etter tildeling, men forut for signering av kontrakt, mottas opplysninger fra Skatteetaten om manglende oppfyllelse av skatte- og avgiftsforpliktelser m.v. Tildelingen kan derfor ikke anses endelig før det foreligger en vurdering av de innhentede opplysninger som ikke endrer oppdragsgivers tildelingsbeslutning.

B2 3.3 Fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest

Som et ledd i Buskerud fylkeskommune kamp mot arbeidslivskriminalitet, herunder svart arbeid og sosial dumping, er det inngått en samarbeidsavtale mellom Buskerud fylkeskommune og Skatteetaten. I denne forbindelse krever Buskerud fylkeskommune av alle sine leverandører en signert fullmakt som gir Buskerud fylkeskommune en utvidet rett til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om sine leverandørers og underleverandørers skatte- og avgiftsmessige forhold som angitt i fullmakten.

Fullmakten skal signeres av vinnende leverandør etter at tildelingsbrev er mottatt, men før kontraktsignering. Fullmakten sendes til vinnende leverandør sammen med tildelingsbrevet. Signert fullmakt sammen med fargekopi av pass, bankkort, førerkort eller nasjonalt ID-kort (sistnevnte for statsborgere innen EU/EØS/EFTA), skal returneres til oppdragsgiver så raskt som mulig og innen 3 virkedager. Fødselsnummerets siste 5 siffer og evt. bankkontonummer kan sladdes før det sendes over.

Det gjøres oppmerksom på at kravet om signert fullmakt også gjelder for alle hovedleverandørens underleverandører. Hovedleverandøren skal kontraktsfeste signeringsplikten nedover i leverandørkjeden. Før signering av kontrakt kreves det dog kun signert fullmakt fra hovedleverandør, med mindre underleverandøren benyttes for å oppfylle et kvalifikasjonskrav i konkurransen. I så fall skal signert fullmakt foreligge fra både hovedleverandør og underleverandør. Signert fullmakt fra øvrige underleverandører må imidlertid være levert og godkjent av oppdragsgiver før de kan benyttes i kontrakten/prosjektet.

Hvis det ikke mottas signert fullmakt fra hovedleverandør og eventuelle underleverandører som er benyttet i kvalifiseringen, vil dette kunne anses som et vesentlig forbehold til kontrakten som vil medføre at både hovedleverandør og eventuelle underleverandører avvises fra konkurransen.

B2 4 Støtte fra andre virksomheter og deltakelse i fellesskap

B2 4.1 Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav

Leverandøren kan om nødvendig støtte seg på andre virksomheters kapasitet for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet og/eller kravene til tekniske og faglige kvalifikasjoner som er gjengitt i punkt 2.3 og 2.4 ovenfor.

Følgende dokumentasjon skal leveres:

- Dokumentasjon som viser at leverandøren råder over de nødvendige ressursene til virksomhetene han støtter seg på, for eksempel ved å fremlegge en forpliktelseserklæring fra disse virksomhetene. Skjema Vedlegg 1E Forpliktelseserklæring skal benyttes.
- Hver sine versjoner av det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD) som en del av tilbudet, jf. punkt B2 6.

Der leverandøren støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet, krever oppdragsgiveren at de er solidarisk ansvarlige for utførelsen av kontrakten.

Dersom en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle kravene til relevant erfaring, pkt 2.4.1, skal disse virksomhetene utføre tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som krever slike kvalifikasjoner.

B2 4.2 Fellesskap av leverandører

Dersom flere aktører deltar i konkurransen i fellesskap, må leverandørene i fellesskapet sørge for nødvendig dokumentasjon av at kvalifikasjonskravene er oppfylt, jf. punkt 2.2 til 2.4 ovenfor. Det er fellesskapet som sådan som vil bli vurdert.

Med tilbudet skal det fremlegges en redegjørelse for selskapene som står bak fellesskapet og en erklæring om solidarisk ansvar overfor oppdragsgiver. Følgende dokumentasjon skal derfor i tillegg til dokumentasjonskravene i punkt 2.2 til 2.4 leveres:

Følgende dokumentasjon skal leveres:

- De deltakende leverandørene skal levere hver sine versjoner av det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD) som en del av tilbudet, jf. punkt B2 6.
- Redegjørelse for fellesskapet, herunder den enkelte deltakers rolle.
- Erklæring om solidaransvar ovenfor oppdragsgiver.

Fellesskapet av leverandører kan støtte seg på kapasiteten til deltakerne i fellesskapet og om nødvendig støtte seg på andre virksomheter, og i så fall gjelder kravene i punkt 4.1 i tillegg.

B2 5 Særlig om nyetablerte leverandører

En leverandør som er nyetablert og av den grunn ikke kan framlegge all dokumentasjon som påkrevet under punkt B2 6 nedenfor, må være særlig nøye med å dokumentere og sannsynliggjøre at han likevel har forutsetninger for å gjennomføre kontrakten.

Det er særlig viktig at slike leverandører kan dokumentere en tilstrekkelig stor arbeidsstyrke for gjennomføring av kontrakten, herunder faglig og teknisk kompetanse. For nyetablerte leverandører presiseres det at det er leverandørens evne som sådan til å gjennomføre kontrakten som vurderes, ikke enkeltpersoners kompetanse isolert sett.

Dersom en nyetablert leverandør har erfaring fra kontrakter, skal de mest relevante kontraktene som leverandøren måtte ha erfaring fra, fylles ut i henhold til dokumentasjonskravene i punkt 2. Dette selv om kontraktene er av en slik art at de ikke oppfyller de nærmere angitte kravene.

Manglende eller utilstrekkelig dokumentasjon på ett eller flere kriterier kan medføre at leverandøren blir avvist. Mangelfull eller uriktig utfylt svarskjema vil også kunne medføre avvisning, jf. § 9-4 (2) bokstav b).

B2 6 Krav til leverandørens dokumentasjon av kvalifikasjonskravene

B2 6.1 Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD)

Oppdragsgiver har i forbindelse med kunngjøringen av konkurransen tilgjengeliggjort et ESPD-skjema, som alle leverandørene skal fylle ut og levere sammen med tilbudet, jf. § 8-10.

Dersom flere leverandører deltar i konkurransen i fellesskap og/eller leverandøren(e) støtter seg på kapasitet til andre virksomheter, skal det utfylles et skjema pr. virksomhet.

ESPD-skjemaet gjelder som dokumentasjon for oppfyllelse av kvalifikasjonskravene, samt at det det ikke foreligger andre grunner for avvisning.

B2 6.2 Dokumentasjon av kvalifikasjonskravene

Leverandøren skal dokumentere oppfyllelse av kvalifikasjonskravene gjennom:

1. Utfylt ESPD-skjema.
2. Utfylt svarskjema, slik dette er angitt i kapittel E.

Dokumentasjon som etterspørres i henhold til nr. 1 og 2 skal leveres som en del av tilbudet innen tilbudsfristen, jf. kapittel B3 punkt 2.1.

Innsendte vedlegg/dokumenter skal navngis og nummeres tydelig i forhold til det kvalifikasjonskrav vedlegget/dokumentet hører inn under, slik dette fremkommer av kapittel E.

Oppdragsgivers vurdering av om leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene vil som utgangspunkt kun bli gjennomført basert på innlevert dokumentasjon, herunder eventuelle oppgitte referanser. Oppdragsgiver forbeholder seg likevel retten til å legge vekt på eventuelle egne erfaringer (positive og negative) med leverandøren (og evt. samarbeidende foretak, jf. punkt 4). Tilsvarende gjelder for andre offentlige oppdragsgiveres erfaringer. Oppdragsgivers adgang til å be om ettersending og avklaring fremgår av punkt 7 med videre henvisning.

B2 7 Dialog

I vurderingen av leverandørenes kvalifikasjonskrav gjelder kapittel B3 punkt 6 tilsvarende.

B3 Krav til tilbud og spesielle konkurranseregler

B3 1 Generelt om konkurransegrunnlagets kapittel B3

Reglene i dette kapitlet, kapittel B3, gjelder for gjennomføringen av konkurransen og oppdragsgivers valg av tilbud, herunder eventuell gjennomføring av dialog.

B3 2 Frister

B3 2.1 Tilbudsfrist

Frist for levering av leverandørens tilbud er: **16.10.2026 kl. 12.00**

Tilbudet skal leveres i tråd med kommunikasjonsbestemmelsene angitt i kapittel B1. Tilbudet er rettidig levert dersom det er levert innen angitt frist og sted.

For sent innlevert tilbud vil medføre avvisning fra konkurransen, anskaffelsesforskriften § 9-4 (1) bokstav a). Tilbud anses levert for sent om det er sendt til annen adresse enn den som er angitt i kapittel B1.

B3 2.2 Vedståelsesfrist

Tilbud skal være bindende til og med: **16.12.2026 kl 12.00**

B3 3 Krav til utforming av leverandørens tilbud

Leverandørens tilbud skal inngis på tilbudsskjemaer angitt i kapittel E.

Tilbudet skal være datert og underskrevet.

Ved innlevering av tilbud skal leverandøren levere et komplett tilbud.

B3 4 Alternative tilbud

Det er ikke anledning til å gi alternative tilbud.

B3 5 Taktisk prising

Tilbud skal prises i henhold til de retningslinjer som fremgår av kontrakten, jf. håndbok R761 kapittel 4.3.

Tilbud kan bli avvist når det er åpenbart misforhold mellom enhetspris og det enhetsprisen skal dekke, slik at prisene ikke gjenspeiler de faktiske kostnadene.

Særskilt om prising av tilrigging:

Post for tilrigging, prosess 12.11, skal ikke være høyere enn NOK 2 500 000,- eks. mva. Dersom denne posten er priset høyere vil tilbudet bli avvist.

Særskilt om timepriser for mannskap og maskiner

Timepris for mannskap og maskiner, jf. kapittel E, blir vurdert på samme måte som øvrige enhetspriser.

B3 6 Dialog i tilbudskonkurransen, anskaffelsesforskriften § 9-3

Oppdragsgiver planlegger å gjennomføre dialog med leverandørene. Oppdragsgiver vil etter tilbudsfristens utløp ta stilling til hvorvidt dialog skal gjennomføres eller ikke, jf. anskaffelsesforskriften § 9-2 (3).

Dialogen vil kunne finne sted i form av rettinger og avklaringer av tilbud og konkurransegrunnlaget.

B3 7 Grunnlag for tildeling av kontrakt – tildelingskriterier

Tildeling av kontrakt skjer på grunnlag av laveste pris, jf. anskaffelsesforskriften § 8-11

Lov om offentlig anskaffelser § 5b gjelder for denne anskaffelsen. Krav om vektning av klima og miljø i tildelingskriteriene er erstattet med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen. Oppdragsgiver mener dette samlet sett gir en bedre effekt for å redusere klimaavtrykk og miljøbelastning enn bruk av klima- og miljø som tildelingskriterium.

Se eget notat vedlagt konkurransegrunnlaget med detaljert begrunnelse (Notat fravik vektning klima- og miljøhensyn).

B3 8 Avslutning av konkurransen

B3 8.1 Meddelelse om valg av leverandøren

Oppdragsgiver vil skriftlig informere alle kvalifiserte leverandører i konkurransen om valg av leverandør for kontrakten.

B3 8.2 Karensperiode

Karensperioden er på 7 dager, regnet fra datoen da meddelelsen etter punkt 8.1 ble sendt leverandørene. Før utløpet av karensperioden kan oppdragsgiver ikke inngå kontrakt med den valgte leverandør(ene), jf. anskaffelsesforskriften § 10-2.

B3 8.3 Avlysning

Dersom det foreligger saklig grunn kan oppdragsgiver avlyse konkurransen med øyeblikkelig virkning, jf. anskaffelsesforskriften § 10-4. Alle leverandørene som deltar i konkurransen vil bli skriftlig informert om en eventuell avlysning.

Innhold

C KONTRAKTSBESTEMMELSER NS 8406:2009	1
C1 Alminnelige kontraktsbestemmelser	1
C2 Spesielle kontraktsbestemmelser for bygging, Buskerud fylkeskommune	1
C2 1 Definisjoner (se NS 8406, pkt. 2)	1
C2 2 Språkkrav	1
C2 3 Opplysninger gitt i tilbudet	1
C2 4 Bestemmelser om arbeidstakere	1
C2 4.1 Personell	1
C2 4.2 Lønns- og arbeidsvilkår	2
C2 4.3 Rapportering av utenlandsk virksomhet	2
C2 4.4 Språkkrav for arbeidstakere	2
C2 5 Læringer	3
C2 5.1 Krav til bruk av læringer	3
C2 6 Tillatelser, løyver og dispensasjoner	3
C2 7 Midlertidige avtaler med grunneiere	3
C2 8 Uttalelser til media	3
C2 9 Registrering i datasystem	3
C2 10 Byggemøter (se NS 8406 pkt. 6)	3
C2 11 Oppstartmøte med tilhørende samhandlingsprosess	3
C2 12 Samarbeidsmøter	4
C2 13 Møter, faglige samlinger og kurs	5
C2 14 Varsler og krav (se NS 8406 pkt. 7)	5
C2 15 Sikkerhetsstillelse (se NS 8406 pkt. 8)	5
C2 15.1 Entreprenørens sikkerhetsstillelse	5
C2 15.2 Byggherrens sikkerhetsstillelse	5
C2 16 Forsikring (se NS 8406 pkt. 9)	6
C2 17 Kvalitetssikring (se NS 8406 pkt. 11)	6
C2 17.1 Generelle krav	6
C2 17.2 Kvalitetsplan	6
C2 17.3 Dokumentasjon og rapportering	7
C2 17.3.1 Generelle bestemmelser	7
C2 17.3.2 Sjekkklister	8
C2 17.3.3 Avviksmelding	8
C2 17.4 Arbeider med bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner	8
C2 17.4.1 Kvalitetssystem	8
C2 17.4.2 Spesielle kompetansekrav	9
C2 17.5 Bestemmelser for asfaltarbeider	9
C2 17.5.1 Krav til dokumentasjon	10
C2 17.5.1.1 Frister for dokumentasjon	10
C2 17.5.1.2 Masseresepter (arbeidsresepter)	10
C2 17.5.2 Etterkontroll	10
C2 17.6 Bestemmelser for elektroarbeider – Elektriske anlegg	10
C2 17.6.1 Elektriske lavspenningsinstallasjoner	10
C2 17.6.2 Fordelinger	11
C2 17.6.3 Ekomanlegg	11
C2 17.6.4 Maskiner	11
C2 18 Bruk av underentreprenør (se NS 8406 pkt. 12)	11
C2 19 Påslag for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av andre entrepriser (NS 8406 pkt. 16)	12
C2 20 Spesielle krav i fremdriftsplanen (se NS 8406, pkt. 17)	12
C2 21 Byggherrens ytelser	12
C2 21.1 Grunnforhold (se NS 8406, pkt. 18.1)	12
C2 21.2 Tidspunkt for byggherrens ytelser	13

<i>C2 22 Frister</i>	13
C2 22.1 Tidligere ferdigstillelse eller overskridelse av ferdigstillelsesfristen	13
C2 22.2 Overskridelse av frister etter kap. C3 pkt. 9	13
<i>C2 23 Forsering (se NS 8406 pkt. 21)</i>	13
<i>C2 24 Regulering av tidsfrister for tunnelarbeider</i>	13
<i>C2 25 Priser (se NS 8406 pkt. 23)</i>	13
C2 25.1 Generelle bestemmelser	13
C2 25.2 Prisregulering (se NS 8406, pkt. 23.1)	14
<i>C2 26 Fremdriftsbetaling og fakturering (se NS 8406 pkt. 23.3)</i>	14
C2 26.1 Fremdriftsbetaling	14
C2 26.2 Fakturering	14
<i>C2 27 Regningsarbeider (se NS 8406 pkt. 23.4)</i>	15
<i>C2 28 Sluttoppgjør (se NS 8406, pkt. 25)</i>	16
<i>C2 29 Tvister (NS8406 pkt 31)</i>	17
C2 29.1 Minnelige løsninger	17
C2 29.2 Tvisteløsning	17
C2 29.3 Parter i tvister	17
<i>C2 30 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) - generelt</i>	17
<i>C2 31 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø</i>	18
C2 31.1 Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan) med risikovurdering	18
C2 31.2 HMS-kort	18
C2 31.3 Mannskapslister og innsyn i oversiktslister	18
C2 31.4 Hovedbedrift og samordningsansvar	19
C2 31.5 Besøkende til anleggsområdet	19
C2 31.6 Opplæring og kompetanse	19
C2 31.7 Arbeidstid	20
C2 31.8 Arbeidsvarsling	20
C2 31.9 Personlig verneutstyr og vernetøy	20
C2 31.10 Kjemiske produkter	21
C2 31.11 Sikring av arbeidsstedet	21
C2 31.12 Orden og renhold	21
C2 31.13 Vernerunder	21
C2 31.14 Merking og kontrollrutiner	22
C2 31.15 Kompetansekrav for ledebilssjåfører og trafikkdirigenter	22
C2 31.16 Spesielle krav knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø	22
<i>C2 32 Ytre miljø</i>	22
C2 32.1 Oppfølging av ytre miljø i kvalitetsplanen	22
C2 32.2 Hensyn til omgivelsene	22
C2 32.3 Tømmer og treprodukter	23
C2 32.4 Avfallshåndtering	23
C2 32.5 Environmental Product Declaration (EPD) - Miljødeklarasjon	24
C2 32.6 Krav til anleggsmaskiner i tunnel	24
C2 32.7 Kjøretøy og maskiner	24
C2 32.8 Spesielle krav knyttet til ytre mil.	24
<i>C2 33 Fellesbestemmelser for SHA og YM</i>	25
C2 33.1 Beredskapsplan og øvelser	25
C2 33.2 Rapportering og oppfølging av uønskede hendelser	25
C2 33.3 Undersøkelse av dødsulykker og hendelser med stort risikopotensiale	27
C2 33.4 Byggherrens sanksjonsrett	27
<i>C2 34 Forbedringer og utviklingsarbeider</i>	27
<i>C2 35 Sprengningsarbeider</i>	28
C2 35.1 Transport av sprengstoff	28
C2 35.2 Sprengningsplaner	28
C2 35.3 Salveplaner	28
C2 35.4 Bergsprengningsleder	28
C2 35.5 Bergsprenger	28
C2 35.6 Arbeid hvor det er mulighet for å påtreffe sprengstoff fra tidligere entrepris	28

C2 35.7 Oppstartsmøter ved sprengningsarbeid	28
C2 36 Andre bestemmelser	29
C2 36.1 Riggplass	29
C2 36.2 Laboratorium for byggherren	30
C2 36.3 Kontor for byggherren	30
C2 36.4 Sanksjoner knyttet til mangelfull rapportering	30
C2 36.5 Arbeidstegninger	30
C2 36.6 Massedisponeringsplan	30
C2 37 Krig	31
C2 38 Sanksjonsloven med tilhørende forskrifter og forbud mot russisk bitumen	31
C2 38.1 Entreprenørens plikt til å etterleve sanksjonsloven med tilhørende forskrifter	31
C2 38.2 Vesentlig mislighold	31
C2 38.3 Erstatning	31
C2 38.4 Heving	31
C2 38.5 Utskifting av kontraktsmedhjelpere	31
C2 38.6 Informasjonsplikt	32
C2 38.7 Dokumentasjon	32
C2 38.8 Sanksjon for manglende dokumentasjon	32
C2 38.9 Spesielt om bitumen fra Russland	32
C2 39 Samarbeid med Skatteetaten	33
C3 Seriositetsbestemmelser i Buskerud fylkeskommune (Viken-modellen)	1
C3 1 HMS kort	1
C3 2 Internkontroll og SHA	1
C3 3 Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring	2
C3 4 Krav om bruk av fast ansatte og stillingsandel	2
C3 5 Bruk av underentreprenører /Begrensing i antall ledd underleverandører	3
C3 6 Innleid arbeidskraft	4
C3 7 Krav til lønns- og arbeidsvilkår	4
C3 8 Mannskapslister og innsyn i oversiktslister	5
C3 9 Åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger	6
C3 10 Faglærte håndverkere	6
C3 11 Lærlinger	7
C3 12 Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel/forbud mot kontantbetaling	7
C3 13 Krav om betaling av lønn, oppgjør og annen godtgjørelse til bank	8
C3 14 Rapporteringsplikt til Skatteetatens Oppdrags- og arbeidsforholdsregister (OAR)	8
C3 15 Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser	8
C3 16 Pliktig medlemskap i leverandørregister	9
C3 17 Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO's kjernekonvensjoner 87 og 98)	9
C3 18 Mislighold av kontraktbestemmelser – konsekvenser	9
C3 19 Revisjon fra oppdragsgiver eller ekstern revisor	9
C3 20 Brudd på konkurranselovgivning	10
C4 Avtaledokument	1

C Kontraktsbestemmelser NS 8406:2009

C1 Alminnelige kontraktsbestemmelser

Som alminnelige kontraktsbestemmelser gjelder NS 8406:2009 Forenklet norsk bygge- og anleggskontrakt.

C2 Spesielle kontraktsbestemmelser for bygging, Buskerud fylkeskommune

C2 1 Definisjoner (se NS 8406, pkt. 2)

Kontraktssum

Kontraktssum defineres eksklusive merverdiavgift og eksklusive priser for mannskap og maskiner (jf. E4 pkt. 1, 2 og 3).

C2 2 Språkkrav

Kontraktens språk er norsk. All formell kommunikasjon under gjennomføringen av kontrakten skal skje på norsk.

C2 3 Opplysninger gitt i tilbudet

Opplysninger gitt av entreprenøren i tilbudet, og som er grunnlag for byggherrens vurdering av kvalifikasjoner og av tilbudet iht. fastsatte tildelingskriterier er forpliktende for entreprenøren. Videre legges entreprenørens opplysninger iht. fastsatte tildelingskriterier til grunn som premisser for utførelsen.

Dette innebærer bl.a. at i gjennomføringsfasen skal personer som er oppgitt eller personer med minst tilsvarende erfaring og kompetanse, ha de roller som fremgår av oversikt over tilbudte kvalifikasjoner.

Entreprenøren kan ikke uten oppdragsgiverens skriftlige samtykke skifte ut eller forflytte personell oppgitt i entreprenørens tilbud. Oppdragsgiver kan nekte samtykke dersom det foreligger saklig grunn.

Skifter entreprenør ut eller forflytter tilbudt personell til tross for at oppdragsgiver har saklig grunn til å nekte samtykke, skal entreprenøren betale en dagmulkt på kr 10 000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av oppdragsgiveren.

Samlet dagmulksansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 15 % av kontraktssummen eksklusiv merverdiavgift. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Dersom oppdragsgiver ikke har saklig grunn til å nekte samtykke, plikter entreprenøren å erstatte tilbudt personell med personer med minimum tilsvarende erfaring og kompetanse som angitt i tilbudet.

C2 4 Bestemmelser om arbeidstakere

C2 4.1 Personell

Arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold. Deler av arbeidet kan utføres av underentreprenør, innleide arbeidstakere eller utsendte arbeidstakere. Arbeidskraften skal være lovlig.

Entreprenørens egne ansatte som skal utføre minst 30 % av timeverkene i kontraktsarbeidet regnet totalt i utførelsestiden. Som egne ansatte regnes ansatte hos kontraktspart som gitt i tilbud og

avtaledokument C4. Der entreprenøren er et arbeidsfellesskap (leverandørgruppe) regnes kravet om 30 % av timeverkene samlet for deltakerne.

Person(er) med det daglige administrative ansvaret og gjennomføringsansvar for kontrakten skal være ansatt hos entreprenøren.

Entreprenøren skal til enhver tid kunne sannsynliggjøre at kontraktens krav med hensyn til arbeidstakere, vil bli ivaretatt.

Kravene til arbeidstaker gjelder også underentreprenør.

C2 4.2 Lønns- og arbeidsvilkår

Entreprenøren skal sørge for at ansatte, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere i egen og eventuelle underentreprenørers organisasjon, som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med kap. C3 pkt. 7.

Entreprenøren skal videreføre bestemmelsene overfor underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere. Entreprenøren skal gjennomføre nødvendige kontroller av underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere. Entreprenøren skal dokumentere resultatet av kontrollene, og oversende dokumentasjonen til byggherren. På byggherrens forlangende skal entreprenøren gjennomføre nærmere spesifiserte kontroller av underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere.

C2 4.3 Rapportering av utenlandsk virksomhet

Entreprenørens plikt til rapportering av utenlandsk virksomhet er regulert i kap. C3 pkt. 14. I tillegg gjelder følgende:

Byggherren har rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen som følge av forhold nevnt i kap. C3 pkt. 14 i henhold til bestemmelser for dette i kap. C1 (NS 8406 pkt. 23.3).

C2 4.4 Språkkrav for arbeidstakere

Språkkrav for arbeidstakere reguleres av kap. C3 pkt. 2. I tillegg gjelder følgende:

Med arbeidslag forstås arbeidere som er organisert slik at de umiddelbart kan oppnå kommunikasjon med hverandre uten bruk av elektroniske eller andre kommunikasjons hjelpemidler. Språkkravet gjelder også for de som utfører arbeid alene på arbeidsstedet og for stedlig ledelse hos entreprenøren.

Alle som arbeider med trafikkdirigering, skal kunne kommunisere på norsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter gjelder sanksjonsbestemmelser i kap. C3 pkt. 2 femte til syvende ledd tilsvarende.

C2 5 Læringer

C2 5.1 Krav til bruk av læringer

Krav til bruk av læringer reguleres av kap. C3 pkt. 11.

C2 6 Tillatelser, løyver og dispensasjoner

Entreprenøren må selv sørge for å skaffe seg nødvendige tillatelser, løyver og dispensasjoner for de maskiner, personell og utstyr som skal brukes til utførelse av kontraktarbeidet.

C2 7 Midlertidige avtaler med grunneiere

Hvis entreprenøren inngår midlertidige avtaler med grunneiere i tilknytning til gjennomføring av kontraktarbeidet, skal byggherren informeres med kopi av avtalen før den trer i kraft.

C2 8 Uttalelser til media

Generelt skal det henvises til byggherren om forhold vedrørende kontraktsarbeidet. Entreprenøren skal ikke uttale seg til media om slike forhold uten på forhånd å ha konferert med byggherren.

C2 9 Registrering i datasystem

I forbindelse med oppfølgingen av kontraktsarbeidet vil Buskerud fylkeskommune registrere entreprenøren med kontaktperson, adresse og telefonnummer i byggherrens eget elektroniske verktøy. Opplysninger om sine registrerte data, kan entreprenøren få ved henvendelse til byggherren. Disse opplysningene blir ikke utlevert til andre.

C2 10 Byggemøter (se NS 8406 pkt. 6)

Byggemøter holdes vanligvis hver 14. dag under ledelse av byggherren. Byggherren fører referat fra byggemøter. Referat sendes til partenes representanter innen 5 hverdager etter møtet.

C2 11 Oppstartmøte med tilhørende samhandlingsprosess

Samhandling skal gjennomføres før kontraktsarbeidet igangsettes. Partene skal sette av tilstrekkelig tid til dette. Agenda for samhandlingsmøte skal avklares og avtales i oppstartsmøte, og utkast til agenda presenteres av byggherren.

Dette skal gjennomføres uten at fordeling av ansvar og risiko i kontrakten endres i forhold til konkurransegrunnlaget.

Underentreprenører som det er inngått avtale med når samhandlingsprosessen gjennomføres, skal delta i denne.

Entreprenøren må i forbindelse med samhandlingen påregne deltakelse på separate møter med andre entreprenører i området i den grad arbeider må koordineres.

For å dokumentere partenes enighet om gode og tjenlige rutiner for gjennomføring av kontraksarbeidene, utarbeides det en skriftlig oppsummering som undertegnes av partene ved avslutning av samhandlingsprosessen. Samhandlingsdokumentet skal forankres i første byggemøte og senere være tema på samtlige byggemøter. Dokumentet suppleres og oppdateres ved behov etter at arbeidene er igangsatt.

Dokumentet skal forelegges og aksepteres av senere valgte underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere som forutsetning for deres engasjement i gjennomføringen av kontraksarbeidene.

For denne kontrakten er det avsatt inntil 1 dag til samhandling regnet fra underskriving av kontrakten. Når partene er enige om det, kan samhandlingen avsluttes tidligere og kontraksarbeidet startes. Tilsvarende kan partene bli enige om at samhandlingen forlenges.

Tidsbruk til denne fasen avregnes etter timepriser gitt i kapittel E4. Avregningen gjøres etter medgått tid fra møtestart på morgenen til avslutning av siste møte samme dag. Omforent timeforbruk til møteforberedelse honoreres etter de samme timesatser. Kostnader etter statens satser til nattillegg, diett og reiseutlegg dekkes av byggherren. Kostnader til tidsbruk for reiser dekkes av den enkelte deltaker. Dette faktureres på egen faktura, og regnes ikke som endring.

C2 12 Samarbeidsmøter

For kontrakter med varighet mer enn 1 år skal det holdes samarbeidsmøte hver 3. måned det første året. I tillegg skal det holdes samarbeidsmøte når en av partene ber om slikt møte. Første møte skal holdes innen en måned etter at samhandlingen i tidligfase er avsluttet og kontraksarbeidet igangsatt.

Et sentralt tema i samarbeidsmøtene skal være gjennomgang av det som er nedfelt i samhandlingsdokumentet og de forhold som er avtalt og omforent. Ev. bekymringer knyttet til samarbeidsforhold og mulige tvister under utvikling skal også frembringes, protokolleres og tiltak skal drøftes og eventuelt iverksettes. Hvis forholdet mellom partene fungerer godt uten spesielle bekymringer knyttet til samarbeidsforhold, mulige tvister etc., kan hyppigheten av samarbeidsmøtene tas opp til vurdering etter det første året. Hyppigheten kan imidlertid ikke reduseres til mindre enn 2 møter pr. år.

For kontrakter med varighet på inntil 1 år holdes det første samarbeidsmøtet innen en måned etter at samhandlingen er avsluttet og kontraksarbeidet igangsatt. I tillegg skal det holdes samarbeidsmøte når en av partene ber om det og senest halvveis i kontraksperioden.

I samarbeidsmøtene skal alltid representant(er) fra byggherrens og entreprenørens ledelse delta, i tillegg til partenes stedlige prosjektledelse. Underentreprenører som er engasjert ved tidspunkt for samarbeidsmøter, kan delta på møtet - eller deler av møtet - hvor dette er hensiktsmessig. Når en av partene vil nekte underentreprenør deltakelse på deler av et samarbeidsmøte, skal dette være saklig begrunnet.

Evalueringsprosessen skal skje både underveis og ved avslutning av kontrakten. Samarbeidsmøtet skal inneholde en evalueringsprosess hvor oppdragsgiver gjennomgår sin evaluering av entreprenør. Entreprenøren skal få mulighet til å uttale seg til evalueringen i etterkant av samarbeidsmøtet.

Evalueringen kan legges til grunn for vurdering av entreprenøren i senere oppdrag for Buskerud fylkeskommune og andre fylkeskommunale oppdragsgivere.

C2 13 Møter, faglige samlinger og kurs

Entreprenøren skal gjennomføre og delta på faglige møter og kurs som bestemt i kontrakten. I tillegg kan entreprenør og byggherre i samarbeid arrangere faglige samlinger.

Er ikke annet avtalt, dekker entreprenøren alle egne kostnader ved deltagelse på kurs, møter og samlinger.

C2 14 Varsler og krav (se NS 8406 pkt. 7)

Varsel og krav skal gis på byggherrens fastsatte skjema.

Ved varsler skal det tas hensyn til hvor tidlig varselet bør være for at den annen part best mulig skal kunne ivareta sine interesser. Varselet skal også ha et slikt innhold at den annen parts interesser blir best mulig ivaretatt.

Varsel fra entreprenøren skal inneholde entydig merking, entreprenørens beskrivelse av avvik, entreprenørens dato og underskrift, samt rubrikker for byggherrens dato og underskrift for mottak, byggherrens kommentar, byggherrens dato og underskrift ved retur av kommentar til entreprenør.

C2 15 Sikkerhetsstillelse (se NS 8406 pkt. 8)

C2 15.1 Entreprenørens sikkerhetsstillelse

Entreprenøren skal for egen regning stille sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser, herunder forsinkelsesrenter og inndrivelsesomkostninger ved mislighold. Entreprenøren skal stille sikkerhet før kontraktsarbeidene start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått. Se for øvrig A3 pkt. 3.

Sikkerhet skal stilles av bank, forsikringsselskap eller annen kredittinstitusjon som godkjennes av byggherren. Sikkerhet stilles på Standard Norges Byggblankett 8406 B, Formular for entreprenørens sikkerhetsstillelse i utførelsestiden og i reklamasjonstiden.

Som sikkerhet aksepteres også garantibeløpet plassert på sperret konto til fordel for byggherren. Renter tilfaller entreprenøren.

For arbeidsfellesskap skal sikkerhet stilles på vegne av arbeidsfellesskapet, ikke de enkelte deltakende firmaer.

C2 15.2 Byggherrens sikkerhetsstillelse

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

C2 16 Forsikring (se NS 8406 pkt. 9)

Entreprenøren skal levere byggherren kopi av forsikringsbevis før kontraktarbeidene start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått.

Byggherren skal oppdateres med kopi ved endringer og fornyelse av forsikringsbevis.

C2 17 Kvalitetssikring (se NS 8406 pkt. 11)

C2 17.1 Generelle krav

Entreprenøren skal utarbeide en kontraktspesifikk kvalitetsplan som beskriver prosesser, prosedyrer og tilhørende ressurser som skal anvendes av hvem og når for å oppfylle kravene i kontrakten.

Entreprenøren skal overlevere kvalitetsplan til byggherren før kontraktarbeidene kan påbegynnes.

Byggherren kan nekte oppstart av aktiviteter hvor ikke tilstrekkelig arbeidsprosedyre eller arbeidsbeskrivelse foreligger, eller hvor entreprenøren ikke etterlever kontraktens krav til kvalitetssikring

C2 17.2 Kvalitetsplan

Kvalitetsplanen skal ikke være i strid med bestemmelsene i NS-ISO 9000-serien. Kvalitetsplanen skal vise entreprenørens systematiske ivaretagelse både av kvalitet og HMS. Kvalitetsplanen skal dekke alle arbeidsoperasjoner og minst inneholde følgende:

Organisasjonsplan	Organisasjonsplan skal gi oversikt over nøkkelpersoner på kontrakten samt kort stillingsbeskrivelse for lederfunksjonene, deres ansvar, og fullmakter og formelle kontaktlinjer.
Kontrollplan	Kontrollplan skal omfatte prosesser for overvåking, måling, analyse og forbedring som er nødvendig for • å bevise overensstemmelse for produktet • å sørge for overensstemmelse for systemet for kvalitetssikring • kontinuerlig å forbedre virkningen av systemet for kvalitetssikring Kontrollplan for arbeidene skal minimum vise prosess eller arbeidsoperasjon, kontraktsmengde, prøveomfang, krav og toleranser og ansvarlig for kontrollen. Kontrollplanen skal videre inneholde rubrikker for kontrollresultat og godkjenning og utsjekking for de enkelte prosessene, henvisning til avviksmeldingsnummer samt merknader.
Arbeidsprosedyrer	Arbeidsprosedyrer skal dokumentere at arbeidsoperasjonene er gjennomtenkt og planlagt slik at alle kvalitetskrav kan overholdes.
Avviksbehandling	Det skal etableres prosedyre for avviksbehandling. Avviksbehandlingen skal sikre kontinuerlig forbedring gjennom korrigerende og forebyggende tiltak, sikre overensstemmelse med krav og byggherrens aksept ved utbedring av avviket, samt dokumentere eventuelle endringer i forhold til planene.

Dokumentbehandling Entreprenøren skal ha et system for dokumentbehandling som sikrer at alle nødvendige opplysninger tilflyter rette vedkommende.

Det skal kunne kontrolleres og dokumenteres at det alltid arbeides etter gjeldende modeller, tegninger og dokumenter. Det skal kunne dokumenteres at det alltid arbeides etter gjeldende stiknings- og maskinstyringsdata, modeller, tegninger og dokumenter.

C2 17.3 Dokumentasjon og rapportering

C2 17.3.1 Generelle bestemmelser

Dokumentasjon på at kontraktens kvalitetskrav er oppfylt, skal leveres byggherren fortløpende. Eventuelle avvik skal tydelig fremgå av entreprenørens kvalitets-dokumentasjon.

For hver kalendermåned skal entreprenøren levere en statusrapport. Denne skal som et minimum redegjøre for fremdriftsmessig status iht. gjeldende fremdriftsplan. Dette gjelder også økonomisk og kvalitetsmessig status. Statusrapporten skal inneholde samleskjema på utført material- og massekontroll, geometrisk kontroll, og «som utført» -målinger

Innmålinger og registreringer

Innmålinger og registreringer utføres i henhold til håndbok R110 samt håndbok R761

Innmålingsdata som dokumenterer kvalitet på utførelsen, utførte mengder samt avvik eller endringer i forhold til prosjekterte løsninger skal fortløpende sammenstilles med prosjekterte modeller og presenteres i programvare/web-løsning. Byggherren skal kunne se på eller laste ned dokumentasjonen ved behov.

Som utført-dokumentasjon

Entreprenør skal levere «som utført» -dokumentasjon i henhold til teknisk beskrivelse, prosess 11.3 Innmåling og 11.5 Sluttdokumentasjon.

Kvalitetskrav

Dokumentasjonen skal utarbeides og leveres i henhold til kvalitetskrav gitt i Statens vegvesens håndbøker og andre styrende dokumenter det refereres til i kontrakten.

Dataformat

Dokumentasjonen skal leveres Buskerud fylkeskommune på digital form. Dokumentasjonen leveres på programvarens originalformat (det vil si det dataformatet som programvaren normalt lagrer data på), og på et åpent, standardisert format. Se håndbok R110 Modellgrunnlag.

Koordinatreferansesystem

Prosjektet geometri, registrert (innmålt) geometri og annen stedfestet (koordinatbestemt) dokumentasjon, skal leveres i prosjektets vedtatte koordinatreferansesystem, se håndbok R110 Modellgrunnlag. Prosjektets vedtatte koordinatreferansesystem finnes i kontraktens kapittel D.

Organisering av objekter i 3D-modeller

Objekter i modeller og innmålte objekter organiseres etter mal for objektkodeliste, som angitt i håndbok R110 Modellgrunnlag.

Katalogstruktur

Ved levering av data i katalogstruktur benyttes «Mal for katalogstruktur», som angitt i håndbok R110 Modellgrunnlag.

Filnavn

Datafiler skal navngis etter regler i håndbok R110 Modellgrunnlag

Opplysninger om dokumentasjonen

All dokumentasjon skal ha opplysninger (metadata) som identifiserer hvilket prosjekt den tilhører, hvem som har utarbeidet den med mer, som angitt i håndbok R110 Modellgrunnlag.

Dokumentasjonstyper

Se håndbok R110 Modellgrunnlag for definisjon av dokumentasjonstyper som benyttes i vegprosjekter

C2 17.3.2 Sjekklist

Kvaliteten på utførelsen skal dokumenteres ved sjekklist. Entreprenøren utarbeider sjekklisten. Sjekklisten skal inneholde plass for kontrollsignatur og skal undertegnes av den person som har utført kvalitetssikringsarbeidet samt entreprenørens ansvarlige representant. Sjekklist påføres dato for utførelse og dato for underskrift. Entreprenøren skal fremlegge kopi av sjekklist ved viktige milepæler, før videre arbeider kan startes. Kopi kan kreves oversendt byggherren fortløpende for alle arbeider.

Sjekklist skal utfylles med måleverdier og dokumentere krav gitt i kontrakten, samt inneholde verdiene i kravene i kontrakten.

Frist for oversendt sjekklist til byggherre er 14 dager etter utført arbeid.

C2 17.3.3 Avviksmelding

Fastsatt skjema «Avviksmelding» skal brukes.

C2 17.4 Arbeider med bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner

C2 17.4.1 Kvalitetssystem

For bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner skal den del av entreprenørens organisasjon som har ansvar for disse arbeidene ha et kvalitetssystem som er i samsvar med kravene i NS-EN ISO 9001:2015 «Ledelsessystemer for kvalitet – Krav».

Kvalitetssystemet med tilhørende planer skal være innført i organisasjonen ved kontraktarbeidenes start. Systemet skal omfatte alle bruarbeider med tilhørende produkter som entreprenøren har ansvar for.

C2 17.4.2 Spesielle kompetansekrav

Kravene gjelder arbeider med bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner som portaler, støttmurer, kulverter, mv. og kommer i tillegg til øvrige kompetansekrav som stilles for utførelse av de aktuelle arbeidene. Kompetansekrav utover forskrifter er bl.a. nedfelt i relevante standarder, ev. med nasjonale tillegg.

Konstruksjoner i grunnen (peler, støttevegger, etc.)

Arbeider for konstruksjoner i grunnen skal ha en faglig leder med nødvendige teoretiske kunnskaper og praktisk erfaring i de aktuelle arbeider og problemstillinger som kjennetegner norske grunnforhold. En arbeidsleder (bas) med tilsvarende kompetanse skal kontinuerlig følge arbeidene på byggeplass, og sørge for at kvalitetssikring og dokumentasjon blir gjennomført.

Riggfører/boreoperatør skal ha nødvendig kompetanse og erfaring for utførelse av arbeidene.

Dokumentasjon av kompetanse (CV) for ovennevnte nøkkelpersonell skal forelegges byggherren før arbeidene starter.

Kompetansekrav stilles for bergforankringsleder og for bergforankringsformann i henhold til NS-EN 1537, kapittel 1.7 og Norsk betongforenings publikasjon 14.

Bruer, ferjekaier og andre bærende konstruksjoner.

Personell som arbeider i tau skal være sertifisert til arbeidet som skal utføres i henhold til NS 9600, arbeid i tau. Dykkere skal ha dykkerbevis klasse A.

Stålkonstruksjonsarbeidere skal ha bestått fagprøve. Ikke utlærte stålkonstruksjonsarbeidere som utfører arbeid på stålkonstruksjoner, skal stå under direkte tilsyn av kvalifisert personell.

Alt sveisearbeid skal ledes av sveisekoordinator med tilfredsstillende kvalifikasjoner og som har erfaring med sveiseoperasjoner de skal overvåke, som angitt i NS-EN ISO 14731 og tabell 14 og 15 i NS-EN 1090-2. Bare sveisere som kan fremlegge gyldig sveisesertifikat etter NS-EN ISO 9606-1 kan delta i sveisearbeidet. Sveiseoperatører skal være godkjent i henhold til NS-EN ISO 14732. Det kreves godkjenning for posisjoner som det aktuelle arbeidet krever.

Personell som utfører sveiseinspeksjon, skal være kvalifisert etter NS 477 eller tilsvarende anerkjent norm.

Personell som utfører ikke-destruktiv kontroll, skal være sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9712 eller tilsvarende. Sertifiseringsnivå er avhengig av arbeidet som skal utføres, men skal være i nivå II for operatører og nivå III for personell som utarbeider prosedyrer og som har et overordnet ansvar for kontrollarbeidet.

Alt personell som utfører overflatebehandling skal ha «Fagbrev for maskin- og industrimaler» eller kunne dokumentere tilsvarende kompetanse.

Personer som er ansvarlige for inspeksjon av overflatebehandling skal være sertifisert som FROSIO inspektør nivå III, NACE overflatebehandlingsinspektør nivå III eller ICorr inspektør nivå III

C2 17.5 Bestemmelser for asfaltarbeider

Asfaltarbeider skal utføres i.h.t Statens vegvesen Håndbok N200 og Statens vegvesen rapport 1084 Dokumentasjon og kontroll av asfalt 2026.

C2 17.5.1 Krav til dokumentasjon

C2 17.5.1.1 Frister for dokumentasjon

Følgende dokumentasjon skal være overlevert byggherren minst 2 uker før start på asfaltering:

- Kvalitet på tilslagsmaterialer inklusive filler (CE-merking, ytelseserklæring, dokumentasjon av spesielle krav etc.)
- Masseresept (arbeidsresept)
- Typeprøvningsrapport
- Egenskaper til PMB samt dokumentasjon på at deformasjonsegenskapene er forbedret ved modifisering av bindemiddelet og er tilfredsstillende for aktuell bruk.

Lagingsstabilitet på PMB skal dokumenteres fortløpende.

Leggerapport skal leveres på skjema angitt i Statens vegvesen rapport nr 1084. Legerapportene skal overleveres daglig mens asfaltarbeider pågår og senest 1 uke etter at det aktuelle asfaltarbeidet er ferdig.

All øvrig dokumentasjon i henhold til Statens vegvesen rapport nr 1084 skal være byggherren i hende innen 4 uker etter at det aktuelle asfaltarbeidet er avsluttet.

C2 17.5.1.2 Masseresepter (arbeidsresepter)

Masseresepter (arbeidsresepter) skal angis på vegvesenets standardiserte skjema og inneholde alle opplysninger som er krevd for de aktuelle massetyper, i henhold til håndbok N200 og Statens vegvesen rapport nr 1084. Resepten skal inneholde informasjon om massens fullstendige betegnelse, nummeret på produksjonskontrollsertifikatet, samt de to siste sifre i årstall for sertifikatets utstedelse.

C2 17.5.2 Etterkontroll

Byggherren kan iverksette etterkontroll ved mistanke om at kvalitetskrav til asfalten ikke er oppfylt. Regler for etterkontroll er gitt i Statens vegvesen rapport nr 1084

Dersom det avdekkes avvik i forbindelse med etterkontrollen belastes entreprenøren alle kostnader knyttet til denne. I motsatt fall belastes kostnadene byggherren. Dersom det på noen kontrollstrekninger avdekkes avvik mens andre ikke har avvik, deles kostnadene mellom entreprenøren og byggherren etter andelen kontrollstrekninger med og uten avvik.

C2 17.6 Bestemmelser for elektroarbeider – Elektriske anlegg

Elektriske anlegg omfatter elektriske lavspenningsinstallasjoner inklusive føringsveier, reserve- og nødstrømsanlegg, fordelinger, ekomanlegg og maskiner.

C2 17.6.1 Elektriske lavspenningsinstallasjoner

Elektriske anlegg skal planlegges, prosjekteres, bygges, driftes og vedlikeholdes i henhold til NEK600 eller NEK EN 60364-serien. Dette gjelder også endringer av eksisterende anlegg.

C2 17.6.2 Fordelinger

Fordelinger skal være utført i henhold til relevante deler i NEK 439-serien eller NEK EN 61439-serien, samt NEK600.

C2 17.6.3 Ekomannlegg

Ekomannlegg omfatter nett for elektronisk kommunikasjon og skal planlegges, prosjekteres, bygges, driftes og vedlikeholdes i henhold til NEK700-serien. Dette gjelder også endringer av eksisterende anlegg.

C2 17.6.4 Maskiner

Maskiner skal utføres i henhold til NEK EN 60204-1. Risikovurdering av maskiner skal bygge på prinsippene i NS-EN ISO 12100.

Kabelføringer og termineringer som utføres lokalt ved sammenstilling av maskiner skal utføres av registrerte elektroentreprenører etter montasjeanvisning fra maskinleverandør.

C2 18 Bruk av underentreprenør (se NS 8406 pkt. 12)

Bruk av underentreprenør reguleres av kap. C3 pkt. 5. I tillegg gjelder følgende:

Alle avtaler entreprenøren har med underentreprenører skal inneholde de samme bestemmelsene som anvendt i denne kontrakt om arbeidets utførelse, forhold på arbeidsstedet og utførelse ved underentreprise.

Bestemmelser om bruk av underentreprenør gjelder også for virksomhet som leier ut personell.

Der entreprisen utføres av et arbeidsfellesskap (leverandørgruppe), gjelder denne bestemmelsen for den enkelte deltaker i arbeidsfellesskapet.

Underleverandører behandles kontraktsmessig på samme måte som underentreprenør.

Entreprenør skal sørge for at underentreprenør er registrert og godkjent i StartBANK, slik at byggherren kan være kjent med deres økonomi, SKAV, forsikringer.

Entreprenøren plikter å gi byggherren ytterligere informasjon om underentreprenørens økonomi, finansielle stilling, kapasitet og teknisk kompetanse, inklusive dokumentasjon på registreringer (Brønnøysundregisteret, autorisasjon for arbeid etc.) dersom det er nødvendig for at byggherren skal kunne vurdere spørsmål om godkjenning.

Videre skal entreprenøren klarlegge om valgte underentreprenører vil utføre alt arbeid selv, eller om disse planlegger ytterligere ledd under seg.

Entreprenør og underentreprenør skal levere egenrapporteringsskjema og inntakskontrollskjema (skjema for godkjenning av UE). Arbeid som skal utføres av underentreprenører kan ikke startes opp før inntakskontroll er godkjent av byggherre.

Brudd på entreprenørens plikt til å levere skjema for inntakskontroll gir byggherren rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende firma. Eventuelle økonomiske krav fra underentreprenører eller omkostninger for øvrig som følge av heving av avtaler med underentreprenører i denne forbindelse, skal bæres av entreprenøren.

Entreprenøren skal fremlegge fullmakt for innhenting av utvidet skatteattest fra alle sine underleverandører, jf. kap. B2 pkt. 3.3.

Byggherren kan trekke tilbake godkjenning av underentreprenør dersom det er saklig grunn.

C2 19 Påslag for byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av andre entrepriser (NS 8406 pkt. 16)

Gjelder ikke denne kontrakt

C2 20 Spesielle krav i fremdriftsplanen (se NS 8406, pkt. 17)

Entreprenøren skal levere detaljert fremdriftsplan senest to uker etter kontraktsignering. Entreprenøren foreslår og byggherren bestemmer detaljeringsgrad. Arbeidene kan ikke påbegynnes før slik fremdriftsplan foreligger.

Fremdriftsplanen skal til enhver tid vise entreprenørens reelle plan for utførelse og ferdigstillelse av arbeidene, vanligvis ved 2-ukers planer. Milepæler, tidskritiske avhengigheter og aktiviteter som innebærer risiko skal blant annet fremgå. Oppdatert fremdriftsplan som både viser reelt oppnådd fremdrift og videre planlagt reell fremdrift, skal leveres byggherren innen 15. hver måned fra og med andre kalendermåned etter oppstart.

C2 21 Byggherrens ytelser

C2 21.1 Grunnforhold (se NS 8406, pkt. 18.1)

Rapporter og eventuell beskrivelse skal gi entreprenøren grunnlag for egne vurderinger av grunnforholdenes betydning for entreprenørens arbeid. Entreprenøren skal også vurdere hvorvidt det er behov for supplerende grunnundersøkelser.

Entreprenøren kan ikke påberope at de virkelige forhold avviker fra det entreprenøren hadde grunn til å regne med, med mindre det foreligger vesentlig avvik. Dersom det foreligger et slikt avvik, behandles avviket i henhold til NS 8406, pkt. 18.2.

For geologiske rapporter gjelder:

Rapport består av en faktadel og en tolkningsdel. Faktadelen gir entreprenøren grunnlag for egne vurderinger av grunnforholdenes betydning for entreprenørens arbeid. Tolkningsdelen er byggherrens vurdering av grunnforholdene basert på de foretatte undersøkelsene.

Utførte laboratorie- og grunnundersøkelser:

Dokumentnr.: 52507035-RIG-R02 Revisjon: B02 Dato: 2026-06-22

C2 21.2 Tidspunkt for byggherrens ytelser

Byggherrens ytelser vil være fordelt over hele byggetiden. Entreprenøren kan ikke kreve tidligere levering enn det som er nødvendig, og normalt ikke tidligere enn 1 mnd. før utførelse av arbeidsoperasjonen med mindre det er inngått særskilt avtale med byggherren.

C2 22 Frister

C2 22.1 Tidligere ferdigstillelse eller overskridelse av ferdigstillellesfristen

Frist for ferdigstillelse og eventuelt delfrister er gitt i kapittel A3. Ved tidligere ferdigstillelse enn kontraktsfestet kan entreprenøren ikke nekte byggherren å overta anlegget.

Ved overskridelse av ferdigstillellesfristen vil det bli krevd en dagmulkt kr 25.000 pr hverdag.

Tilsvarende vil det ved overskridelse av delfrist Skoleferie 2027 bli krevd en dagmulkt kr 40 000,- pr kalenderdag.

C2 22.2 Overskridelse av frister etter kap. C3 pkt. 9

Ved overskridelse av frister etter kap. C3 pkt. 9 vil det bli krevd dagmulkt på kr 2500,- pr hverdag.

C2 23 Forsering (se NS 8406 pkt. 21)

Før forsering etter NS 8406 pkt. 21 første ledd iverksettes, skal byggherren varsles med angivelse av hvilke forseringstiltak som planlegges og hva forseringen antas å ville koste. Entreprenøren har ikke krav på dekning til forsering ved unnlatt eller for sen varsling.

C2 24 Regulering av tidsfrister for tunnelarbeider

Ikke aktuelt for denne kontrakten

C2 25 Priser (se NS 8406 pkt. 23)

C2 25.1 Generelle bestemmelser

Prisene skal være i norske kroner.

Prisene skal inkludere alle kostnader for utførelse av arbeidet, herunder kostnader til arbeidsvarsling, trafikkavvikling og alle nødvendige sikkerhetstiltak. Prisene skal også inkludere eventuelt svinn, undermål, overmasser o.l., løpende driftsutgifter (vannavgift, fortausavgift, havneavgift, renovasjon o.l.) som er knyttet til entreprenørens produksjon.

Prisene skal inkludere kostnader tilknyttet øvrige krav og kontraktsbestemmelser som ikke nødvendigvis er relatert til egen prosess i konkurransegrunnlaget, eksempelvis:

- utarbeidelse av faseplaner, fremdriftsplaner og øvrige planer
- oppfølging, inspeksjoner, kontroll, dokumentasjon og rapportering
- ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet
- deltakelse i møter, med unntak av samhandlingsmøte(r), faglige samlinger, kurs

C2 25.2 Prisregulering (se NS 8406, pkt. 23.1)

Endringer i prisnivå etter tilbudsfristens utløp, gir rett til tillegg til eller fradrag fra kontraktens priser.

Endringsbeløpet for avregningsperioden beregnes etter formelen:

$$e = A \times (T/T_0 - 1)$$

A = Summen av avdragsnotaer for avregningskvartalet basert på kontraktens priser (eksklusive merverdiavgift) og uten fradrag for eventuelt lån eller forskudd og innestående beløp.

I verdien for A inkluderes også tilleggsnotaer for utført arbeid basert på kontraktens prisgrunnlag. Eventuell kontraktsmessig justering av riggekostnader (generalomkostninger) på grunn av mengdejustering tas ikke med i verdi for A.

T₀ = Indekstallet for det kvartalet tilbudsfristens utløp faller i.

T = Indekstallet for avregningskvartalet.

Verdi av T og T₀ beregnes ut fra Statistisk Sentralbyrås "Byggekostnadsindeks for veganlegg, Veganlegg, i alt".

C2 26 Fremdriftsbetaling og fakturering (se NS 8406 pkt. 23.3)

C2 26.1 Fremdriftsbetaling

Entreprenøren skal utarbeide forslag til faktureringsplan. Faktureringsplan er å forstå som en periodisert oversikt over planlagt produksjon i henhold til vedtatt fremdriftsplan. Planen skal godkjennes av byggherren som grunnlag for entreprenørens fakturering og byggherrens budsjettering. Faktureringsplanen skal endres når det skjer endring i fremdriftsplanen som har betydning for faktureringen.

C2 26.2 Fakturering

Entreprenøren kan ikke kreve avdrag av kontraktssummen for det som er tilført byggeplassen av materialer og varer før de er innbygget med mindre det er egne prosesser i kapittel D1 som tilsier oppgjør før innbygging, jf. NS 8406, pkt. 23.3.

Byggherren plikter å betale innen 30 dager etter at han har mottatt faktura, se LOV- 1976- 12-17-100 Lov om renter ved forsinket betaling, § 2.

For de deler av utførelsen som ikke senere lar seg kontrollmåle, og entreprenøren ikke har varslet byggherren i tide, kan entreprenøren bare kreve oppgjør for slike mengder som byggherren måtte forstå har medgått, jf. NS 8406, pkt. 23.3.

Er ikke annet avtalt, vil måling og annen dokumentasjon i strid med kontraktens krav og måleregler ikke gi rett til betaling for utført arbeid. Der det mangler måleregler, skal måling foretas i overensstemmelse med den ved kontraktsinngåelse gjeldende versjon av Statens vegvesens Håndbok R761 – Prosesskoden standard beskrivelsestekster for vegger, tunneler, bruer og kaier.

Har ikke denne anvendelige måleregler, skal måling skje i henhold til allment akseptable oppmålingsregler, jf. NS8406, pkt. 23.3.

Entreprenøren skal fortløpende levere delmålebrev eller annen tilstrekkelig dokumentasjon for utførte mengder, som dokumentasjon på at det utførte er i samsvar med det som faktureres.

Entreprenøren skal videre som grunnlag for delmålebrev eller annen tilstrekkelig dokumentasjon for utførte mengder, ha utført nødvendige oppmålinger. Dette må leveres som SFI-filer eller tilsvarende grunnlagsfiler for mengdeberegningen.

For prosesser som er avsluttet eller der det er fakturert for mer enn 35 % av kontraktsmengden uten at delmålebrev eller annen tilstrekkelig dokumentasjon for utførte mengder er levert, så vil byggherren holde tilbake fakturert beløp på disse prosessene.

Til faktura for regningsarbeider skal det vedlegges timelister godkjent av byggherren.

Fakturering skal skje elektronisk. For å kunne behandle en faktura fra en entreprenør må den være merket med følgende informasjon:

Buskerud fylkeskommune, org.nr 930 580 260

- Bestillernummer: B541026 (skal stå i felt «deres ref»)
- Prosjektnummer: 30767
- Prosjektnavn: Fv. 35 Vestfossen sentrum

Øvre Eiker kommune, org.nr 954597482

- Fakturaadresse: Øvre Eiker kommune, Fakturamottak, Postboks 76, 3301 Hokksund
- Faktura kan også sendes på e-post: faktura@ovre-eiker.kommune.no. Kun en faktura pr. e-post og filen må inneholde en fullstendig faktura.
- Bankkontonummer: 2200 07 66058
- Alle fakturaer skal merkes med bestillernummer 23-91355
- Merkes. prosjekt 101199 og med objekt 232502 - Storgata Vestfossen.

Fakturering skal skje med angivelse av prosesskode, stedkode og ev. elementkode. Tidligere fakturert og innestående beløp skal spesifiseres på fakturaer som gjelder avdrag på kontraktsarbeider.

I tillegg til faktura på EHF format skal det for avdragsnota leveres XML-fil på NS3459 format.

Endringer skal faktureres enkeltvis slik at hver endring faktureres i egen faktura. Disposisjonsnummer meddeles fra byggherren ved hver konkret delbestilling. Ved endringsarbeider og regningsarbeider av lengre varighet kan entreprenøren kreve avdrag på grunnlag av det som er utført, men ikke oftere enn hver måned. Ved fakturering i henhold til endringsordre skal endringsordren vedlegges fakturaen, jf. NS 8406, pkt. 23.3.

C2 27 Regningsarbeider (se NS 8406 pkt. 23.4)

Byggherren kan alltid styre utførelsen av regningsarbeid.

Regningsarbeid skal avtales skriftlig før arbeidet påbegynnes med mindre annet er avtalt.

Entreprenøren plikter å varsle byggherren når regningsarbeid starter.

Regningsarbeider gjøres opp etter medgåtte timer for mannskap og maskiner.

Timeprisene for mannskap og maskiner (se kap. E4) skal inkludere alle entreprenørens utgifter samt påslag til dekning av indirekte kostnader, risiko og fortjeneste. Hver enkelt timesats for mannskap og maskiner skal gjenspeile de faktiske kostnadene for hver etterspurt timesats.

Det betales bare for effektive timer med avrunding til 0,5 time.

Det betales ikke for ventetid, transport, maskinstell og reparasjon.

Eventuell prisregulering foretas iht. gjeldende bestemmelser.

Timepriser mannskap

Timepriser for entreprenørens egne og innleide mannskap inkluderer verneutstyr, håndverktøy og bærbart utstyr som strømaggregat, motorsag o.l.

Tillegg for overtidarbeid skal ikke honoreres uten at dette på forhånd er godkjent av byggherren.

Timepriser maskiner

For byggherrens innleie av entreprenørens egne og innleide maskiner, betales i henhold til entreprenørens liste over maskintimepriser.

For ventetid som skyldes byggherrens forhold betales 50 % av de oppgitte timepriser for maskiner eksklusiv fører. Førerlønn settes lik timepris for mannskap.

Maskiner som benyttes, men som ikke er prissatt på entreprenørens liste over maskintimepriser, avregnes etter den pris som er oppgitt på den maskin som ligner mest, eventuelt med en middelverdi mellom priser for lignende maskiner på listen.

Materialer

Medgåtte materialer innkjøpt av entreprenøren, betales i henhold til faktura fra materialleverandør fratrasket eventuelle rabatter med 10 % tillegg for administrasjon og fortjeneste. Det skal kun beregnes påslag eller tillegg i ett ledd.

Byggherrens rett til innsigelse

Selv om byggherren ikke innen 14 dager etter at han mottok oppgavene over arbeidstid og materialforbruk har fremsatt skriftlig innsigelse, er retten til å fremsette innsigelser i behold dersom entreprenøren ved avregningen ikke har overholdt reglene i NS 8406 pkt. 23.4.

C2 28 Sluttoppgjør (se NS 8406, pkt. 25)

Viser sluttoppgjøret, etter fradrag for arbeider som ikke er utført på kontraktens prisgrunnlag, en økning på mer enn 10 % av kontraktssummen, reguleres kontrakten som følge av økte generelle omkostninger. Entreprenørens generelle omkostninger tillegges i så fall 10 % av utført arbeid over 10 % av kontraktssummen. Dette vederlaget beregnes etter følgende formel:

$$\begin{aligned} V &= 0,1 (S - 1,1K) \\ \text{der:} \\ V &= \text{Vederlag for økte generelle omkostninger (kr)} \\ S &= \text{Sluttsum for utført arbeid (kr). Her medtas kun utførte arbeider basert på} \\ &\quad \text{kontraktens prisgrunnlag, herunder regningsarbeider basert på kontraktens} \\ &\quad \text{prisgrunnlag.} \\ K &= \text{Kontraktssum (kr)} \end{aligned}$$

C2 29 Tvister (NS8406 pkt 31)

C2 29.1 Minnelige løsninger

Tvister mellom partene om kontraktsforholdet bør søkes løst i minnelighet.

Håndtering av tvister mellom kontraktspartene, skal prinsipielt løses, eller avklares for framtidig løsning, på lavest mulig nivå (prosjektnivå) og skal da forankres i byggemøte. Hvis en ikke kommer til enighet og løsning av saken på prosjektnivå, innenfor en tidsramme på 3 måneder, etter at saken er fremmet, skal saken løftes til samarbeidsmøte hvor byggherrens og entreprenørens ledelse deltar, i tillegg til partenes stedlige prosjektledelse.

Hvis samarbeidsmøtet heller ikke fører til en løsning av saken, skal partene bringe inn en ekspert med nødvendig erfaring og kompetanse for å ta stilling til tvistes spørsmålet og komme med forslag til hvordan saken kan løses. Utvelgelse av ekspert skjer ut fra navngitt(e) person(er) som har påtatt seg denne rollen, og som partene har blitt enig om i samhandlingen i tidligfase og opplistet i samhandlingsdokumentet.

Som grunnlag for sin vurdering av saken, skal den oppnevnte eksperten motta et kort, skriftlig, innlegg fra hver av partene innen 5 dager. Innlegget skal ha vedlagt den dokumentasjon partene vil påberope seg. Hvis nødvendig kan eksperten innhente mer informasjon fra partene, enten ved å avholde et møte, eller ved å be om ytterligere skriftlig dokumentasjon eller forklaring.

Eksperten skal gi et skriftlig råd til hvordan tvisten kan løses, innen 14 dager fra all informasjon er innhentet. Rådet skal være begrunnet og legges frem i et samarbeidsmøte hvor representant(er) fra byggherrens og entreprenørens ledelse deltar, i tillegg til partenes stedlige prosjektledelse, for endelig beslutning.

Kostnader forbundet med bruk av ekspert skal deles likt mellom partene.

C2 29.2 Tvisteløsning

Enhver tvist mellom partene om kontraktsforholdet som ikke løses i minnelighet, avgjøres ved ordinær rettergang.

Anleggsstedets verneting skal være verneting for alle søksmål som måtte utspringe av kontrakten.

C2 29.3 Parter i tvister

For tvister som gjelder fylkesveg og som entreprenøren vil forfølge ved klage eller søksmål, er Buskerud fylkeskommune ved fylkesdirektør for Samferdsel rett part. Det samme gjelder søksmål som fylket måtte ha mot entreprenøren.

C2 30 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) - generelt

Med HMS menes her summen av ivaretagelse av både sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) samt ivaretagelse av ytre miljø (YM). Disse behandles temavis nedenfor.

Entreprenøren skal drive et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, jf. forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Byggherrens forpliktelser følger av forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (byggherreforskriften).

Alle avtaler med underentreprenører skal inneholde bestemmelser om arbeidets utførelse, forhold på arbeidsstedet, oppfølging og rapportering som anvendt i denne kontrakten.

Byggherren utpeker koordinator for utførelse etter byggherreforskriften.

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold informere byggherren dersom Arbeidstilsynet eller andre tilsynsmyndigheter har foretatt kontroll eller gitt pålegg om å stoppe arbeidet, utbedre systemfeil eller liknende som gjelder gjennomføring av kontraktarbeidet.

C2 31 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

C2 31.1 Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan) med risikovurdering

I konkurransegrunnlaget er byggherrens SHA-plan vedlagt for kontrakten. Denne skal til enhver tid være oppdatert, tilgjengelig og kjent for entreprenøren. Planen skal lagres på byggherrens HMS-system eller på felles WEB-hotell. I tillegg kan den være i utskrevet format.

Entreprenøren skal sørge for at SHA-planen er kjent hos alle arbeidsgivere og enmannsbedrifter. Arbeidsgivere skal informere sine arbeidstakere, herunder innleide, om planen.

Entreprenøren skal utføre risikovurdering med utgangspunkt i byggherrens risikovurdering i SHA-plan. Entreprenøren skal også vurdere om det er andre risikoforhold enn de byggherren har beskrevet som kan være av betydning, og disse skal meldes byggherren så snart som mulig.

Entreprenøren skal levere relevant informasjon fra sitt internkontrollsystem, som er relevant for byggherren, som risikovurderinger, sikker jobbanalyser og annen aktuell informasjon. Entreprenøren skal utarbeide en plan og tiltaksbeskrivelser for håndtering av risikofylte arbeider.

Dersom hovedbedrift eller en av deres underentreprenører skal utføre en sikker jobbanalyse skal byggherre inviteres, slik at KU og HMS-rådgiver får mulighet til å delta, samt får vite at det skal utarbeides en SJA.

C2 31.2 HMS-kort

Krav til HMS-kort er regulert i kap. C3 pkt. 1. I tillegg gjelder følgende:
Byggherren har krav på at HMS- kortet legges inn i byggherrens HMS- system.

C2 31.3 Mannskapslister og innsyn i oversiktslister

Krav til mannskapslister og innsyn i oversiktslister er regulert i kap. C3 pkt. 8. I tillegg gjelder følgende:

Personer som leverer varer, og andre som i kortere perioder befinner seg innenfor arbeidsområdet uten å delta i kontraktsarbeidet, omfattes ikke av denne bestemmelsen.

C2 31.4 Hovedbedrift og samordningsansvar

Entreprenøren er hovedbedrift med ansvar for samordningen av de enkelte virksomheters helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i henhold til arbeidsmiljøloven og internkontroll forskriften.

Samordningen dokumenteres ved oppslag på en HMS- tavle (enten fysisk eller digital).

Den person som ivaretar samordningsansvaret klarlegges i samhandlingsfasen, og navnet tas med i SHA-planen.

Entreprenør har ansvaret for inntakskontroll på byggeplassen. Dette ansvaret kan ikke delegeres. Ved inntakskontrollen skal det som minimum foretas en utsjekk av nødvendig dokumentasjon. Det skal gis informasjon om SHA-planen, samt resultatet av samhandlingsprosessen.

Dersom byggherrens egne arbeidstakere i perioder oppholder seg innenfor kontraktens naturlige arbeidsområde, er entreprenøren ansvarlig for samordning av verne- og miljøarbeidet.

Dersom det oppstår tilfeller med flere samtidige entrepriser på samme sted, vil en av entreprenørene i de aktuelle entreprisene bli utpekt til hovedbedrift etter Arbeidsmiljøloven og Internkontrollforskriften. Dette innebærer at hovedbedriften sørger for at det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen.

Det kan avtales, og skal i så fall dokumenteres, at en annen av byggherrens kontraktsparter midlertidig utpekes til hovedbedrift for et avtalt tidsrom.

Byggherren sender inn forhåndsmelding til Arbeidstilsynet senest en uke før arbeidene starter. Entreprenøren skal sørge for at forhåndsmeldingen, med ajourført oversikt over alle virksomheter, til enhver tid henger oppe godt synlig på bygge- eller anleggsplassen.

C2 31.5 Besøkende til anleggsområdet

Den som mottar besøk, er ansvarlig for å varsle byggherre og hovedbedrift før de får adgang til bygge- og anleggsområdet. Vedkommende er ansvarlig for at besøkende er gjort kjent med sikkerhetsregler samt bruk av verneutstyr etc.

Alle besøkende til bygge- og anleggsområdet skal følge kravene til personlig verneutstyr.

C2 31.6 Opplæring og kompetanse

Entreprenøren skal sørge for at det gis opplæring i risiko og helsefarer ved utførelse av kontraksarbeidet.

Entreprenøren skal utarbeide instruks og om nødvendig gi opplæring i bruk av personlig verneutstyr.

Kvalifikasjoner og gjennomført opplæring skal dokumenteres. Slik dokumentasjon skal være tilgjengelig for hovedbedrift.

Følgende krav til dokumentert opplæring gjelder for alle som utfører arbeid på kontrakten:

1. Sikkerhetsopplæring tilpasset kontrakten
2. Kurs i henhold til håndbok N301 Arbeid på og ved veg, tillegg A Opplæring.
Alle som utfører arbeid på kontrakten skal minimum ha kurs 1
3. Grunnleggende førstehjelpskurs med praktisk øvelse i hjerte- og lungeredning.

Dokumentasjon på opplæring i førstehjelp har en gyldighet på tre år. For øvrig opplæring hvor gyldighetstid ev. ikke framgår av dokumentasjonen, er gyldighetstid fem år.

C2 31.7 Arbeidstid

Byggherren skal til enhver tid holdes orientert om arbeidstidsordninger og vaktplaner som benyttes. Alle arbeidstakere som skal utføre arbeid som inngår i disse planene, skal underlegges samme krav til arbeidstid. Dette gjelder også arbeid som utføres av enmannsbedrifter, arbeidstakere i ledende stillinger og arbeidstakere i særlig uavhengig stilling som utfører kontraktsarbeid.

Arbeidstidsordninger godkjent av Arbeidstilsynet eller fagforening med innstillingsrett, skal umiddelbart sendes byggherren sammen med forsvarlighetsvurdering.

Det er ikke tillatt å ta i bruk en arbeidstidsordning før ordningen er formelt godkjent.

C2 31.8 Arbeidsvarsling

Arbeidsvarsling skal utføres i overensstemmelse med Statens vegvesens håndbøker N301 Arbeid på og ved veg.

Entreprenøren skal sørge for at arbeidsvarslingsplan utarbeides og sendes til Statens vegvesens skiltmyndighet for godkjenning.

Entreprenøren skal utpeke ansvarlig for varslingen. Iverksatt og utført arbeidsvarsling skal i hvert tilfelle dokumenteres av entreprenøren.

Arbeidet skal foregå på en slik måte at trafikken forbi arbeidsområdet blir opprettholdt samtidig som arbeidernes og alle trafikantgruppers sikkerhet blir ivaretatt. Eventuell stengning skal ikke skje uten samtykke fra byggherren.

C2 31.9 Personlig verneutstyr og vernetøy

Entreprenør skal utarbeide instruks for personlig verneutstyr og vernetøy, og gi opplæring i bruk.

Minstekrav til vernetøy

- Lang vernebukse og verne-vest eller -jakke. Alternativt kan kjeledress benyttes.
- Synbarhetstøy i klasse 3 etter NS-EN ISO 20471:2013 Svært synlig vernetøy – Prøvetakingsmetoder og krav.

Krav til vernetøy - synbarhetstøy kan ikke fravikes.

Minstekrav til verneutstyr:

- Hjelm
- Vernesko
- Vernehansker
- Vernebriller eller øyevern
- Hørselvern skal alltid benyttes ved støy over 80 dB

Alt verneutstyr skal være CE-merket.

Minstekrav til verneutstyr skal ikke fravikes utenom helt spesielle forhold.

Dersom bruk av en gitt type verneutstyr medfører økt risiko, kan kravet fravikes under forutsetning av at det er gjennomført en dokumentert risikovurdering.

Dersom det er åpenbart unødvendig med verneutstyr, kan kravet også fravikes i enkelte, spesifiserte situasjoner. Fravik skal dokumenteres i en risikovurdering og være samstemt med entreprenørens instruks.

Besøkende skal følge kravene til verneutstyr og vernetøy for området de skal besøke. Kravene til verneutstyr og synbarhetsbuks kan fravikes for besøkende når det er iverksatt tiltak som fjerner aktuell risiko. Vurdering og tiltak dokumenteres.

C2 31.10 Kjemiske produkter

Det skal brukes kjemiske produkter som er så lite helse- og miljøskadelige som mulig. Entreprenøren skal utarbeide rutiner som sikrer substitusjonsplikten, risikovurdering og korrekt håndtering av alle kjemiske produkter som skal benyttes, fra inntransport fra underleverandør, mottak, håndtering og intern transport, lagring, uttak fra lager og bruk.

Entreprenøren skal ha sikkerhetsdatablad for de kjemiske produkter som blir oppbevart eller brukt. Oversikten skal være ajourført.

Sikkerhetsdatablad for de kjemikalier som er i bruk skal være tilgjengelig på brukerstedet. Verneombudet skal ha tilgang til et ajourført stoffkartotek for sitt ansvarsområde.

C2 31.11 Sikring av arbeidsstedet

Hovedbedriften skal innarbeide rutiner som sikrer at uønskede hendelser ikke skjer på grunn av arbeidere som omfattes av denne kontrakten. Det skal tas spesielt hensyn til barn, naboer og myke trafikanter.

C2 31.12 Orden og renhold

Rengjøring av utstyr skal kun skje på en måte og på et sted som ikke utsetter trafikanter, naboer, arbeidere eller andre for fare eller er til sjenanse eller skade for omgivelsene. Og utføres i henhold til beskrivelse i YM- plan eller miljørisiken.

C2 31.13 Vernerunder

Entreprenøren skal gjennomføre vernerunder minst en gang hver 14. dag i kontraktsperioden. Byggherren skal ha innkalling til vernerunder og skal ha anledning til å delta på disse. Byggherren skal ha kopi av alle protokoller fra slike vernerunder.

Entreprenøren skal innen 5 hverdager etter at vernerunden er gjennomført, oversende referatet til byggherren.

C2 31.14 Merking og kontrollrutiner

Alt teknisk utstyr som kreves å være CE-merket, skal være merket. Alt sertifikatpliktig utstyr skal være sertifisert og kontrollert iht. gjeldende bestemmelser og være utstyrt med oblat og dokumentasjon for årlig kontroll. Alle samsvarserklæringer, sertifikater, kontroll- og instruksjonsbøker skal foreligge før utstyret tas i bruk, og fremlegges på forespørsel eller kontroll.

C2 31.15 Kompetansekrav for ledebilssjåfører og trafikkdirigenter

Ledebilsjåfører og trafikkdirigenter skal ha:

- Arbeidsvarslingskurs type 1
- Arbeidsvarslingskurs type 3
- Dokumentert praktisk førstehjelpskurs, minimum 3 timer
- Dokumentert grunnopplæring brannvern, minimum 4 timer

C2 31.16 Spesielle krav knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Maskiner som arbeider i område der det er fare for gjenstående udetonert sprengstoff, skal være utstyrt med sikkerhetsglass i henhold til EN-standarder EN-1063 og EN-13123. Fareområde vil spesielt være der det foregår berg rensk, pigging, utlasting i skjæring, i grøft og ved stuff.

Angivelse gitt over er ikke uttømmende. Kravet gjelder også maskiner som benyttes der operatør i maskinen utsettes for fare i form av glass-eksponeringsflater mot fareområde for udetonert sprengstoff.

C2 32 Ytre miljø

C2 32.1 Oppfølging av ytre miljø i kvalitetsplanen

Entreprenøren skal ha oppfølging av tiltakene gitt i byggherrens miljørisikoanalyse og eventuell YM-plan. Entreprenøren skal utarbeide en miljøoppfølgingsplan (MOP) basert på tiltakene i byggherrens miljørisikoanalyse. MOP skal godkjennes av byggherre før oppstart av anleggsarbeidene.

C2 32.2 Hensyn til omgivelsene

Entreprenøren skal under arbeidets gang ta hensyn til omgivelsene, slik at ikke naboer og berørte parter sjeneres unødig av støv, støy, rystelser, utslipp og avfall etc. I samarbeid med byggherren skal entreprenøren bidra til løpende informasjon til berørte parter.

Entreprenøren skal sikre at omgivelser og tilstøtende vegnett ikke påføres ulemper i form av støv og tilsøling av veger som følge av kontraktsarbeidene.

Entreprenøren skal følge føringer gitt i retningslinjer T-1442 for håndtering av bygg- og anleggsstøy, og om nødvendig søke ansvarlig myndighet om tillatelser eller dispensasjoner.

Der det finnes andre, lokale retningslinjer enn de som framgår, og som er strengere skal disse følges.

Det kan være samspillseffekter mellom støy og luftforurensning som øker plager og helse-risiko.

Dersom området er utsatt for støynivåer over grenser, som er satt i tabell i støy-retningslinje T-1442, bør det derfor tas ekstra hensyn i planleggingen.

Det skal tas forholdsregler for å unngå spredning av uønskede fremmede arter og smittestoffer, både gjennom flytting av vann eller jord samt bruk av utstyr eller masser som kan ha vært i kontakt med uønskede arter og smittestoffer.

Det skal ikke spres parasitter eller dyresykdommer mellom vannresipienter.

Det skal planlegges og tas forhåndsregler for å unngå tap eller forringelse av matjord.

Revegetering skal gjennomføres i tråd med gjeldende føringer satt i miljørisk, og der dette ikke fremgår av miljørisk eller kontraktsgrunnlag skal dette avklares med byggherre.

Det er ønskelig å etterstrebe god massehåndtering og gjenbruk av masser.

C2 32.3 Tømmer og treprodukter

Entreprenøren skal sørge for at tømmer og treprodukter som benyttes i kontraktsarbeidene ikke er tilknyttet ulovlig hogst eller treprodukter.

C2 32.4 Avfallshåndtering

1. Alt avfall* skal leveres til avfallsmottak godkjent av forurensningsmyndighetene eller disponeres på annen lovlig måte. Frest eller oppgravd asfalt som ikke gjenbrukes i kontraktsarbeidet skal leveres til mottak registrert under Kontrollordningen for asfaltgjenvinning – KFA.
2. Avfallsplan* og sluttrapport* skal utarbeides av entreprenøren og leveres byggherren
3. Sorteringsgrad for entreprenørens eget produksjonsavfall skal være minimum 90 %. Sorteringsgrad er andel kildesortert avfall (i vekt) av alt avfall. Avfallet skal sorteres på arbeidsstedet. Normalt skal det sorteres i følgende fraksjoner; farlig avfall, metall, betong, treverk, plast, papp og papir og EE – avfall med mindre annet er angitt i kontrakten. Asfalt, forurenset masse og overflødige rene naturlige masser skal holdes utenfor ved beregning av sorteringsgraden.
4. Ved innlevering av farlig avfall* der avfallet er en del av produksjonsarbeidene, skal entreprenøren elektronisk deklare avfallet med sitt organisasjonsnummer i Miljødirektoratets portal for avfallsdeklarerer. Byggherrens organisasjonsnummer skal inn i merknadsfeltet. Byggherre skal ha kopi av deklarasjonsskjemaet.
5. For avfall produsert gjennom kontraktarbeidet skal det gjennomføres en basiskarakterisering* før deponering finner sted.
6. Levert avfall dokumenteres i byggherrens HMS- system. Byggherren rapporterer videre til Statistisk sentralbyrå.

* For definisjoner, se avfallsforskriften og byggt teknisk forskrift (TEK17) til Plan- og bygningsloven.

C2 32.5 Environmental Product Declaration (EPD) - Miljødeklarasjon

Entreprenøren skal levere prosjektspesifikk EPD for følgende materialer:

- Asfalt
- Konstruksjonsbetong
- Armeringsstål

Listen er ikke uttømmende, og flest mulig materialer bør ha prosjektspesifikk EPDer der dette er mulig.

I tillegg skal entreprenøren levere EPD for alle øvrige produkter hvor det finnes EPD. Disse skal så langt som mulig være prosjektspesifikke.

EPD skal være ihht NS-EN 15804:2012 +A2:2019 og godkjent av medlemmer av Eco-plattform (bl.a. EPD-Norge, Environdec, IBU).

EPD skal sendes byggherre før produktet tas i bruk.

C2 32.6 Krav til anleggsmaskiner i tunnel

Ventilasjon, salveboring og betongsprøyting og injeksjon skal baseres på elektrisk drift. Aggregatdrift tillates normalt ikke, dersom ikke annet fremkommer i konkurransegrunnlaget.

C2 32.7 Kjøretøy og maskiner

Alle maskiner og utstyr som skal brukes i kontrakten skal være utstyrt med registreringsmerke med QR-kode og være registrert i maskinregisteret (www.reginn.no). Buskerud fylkeskommune skal gis elektronisk innsyn i registeret for å kunne utøve sanntidskontroll og få oversikt over entreprenørens og underentreprenørens registrerte maskiner og utstyr.

Utslippskrav og drivstoffkrav:

- Anleggsmaskiner: Steg 4
- Transport: Euroklasse 6
- Alle dieseldrevende kjøretøy som benyttes i kontrakten skal gå på drivstoff som følger standard EN15940.
- Alle håndholdte maskiner skal være elektriske, aggregatdrift er ikke tillatt, men dersom det er unngåelig må det avtales særskilt med byggherre.
- Kjøretøy under 3500 kg skal være utslippsfrie/elektriske

Entreprenøren skal månedlig rapportere på energiforbruket, minimum elektrisitets- og drivstofforbruk. Drivstoffet skal rapporteres i avgiftsfri, diesel med veibruksavgift og biodrivstoff. Tall skal rapporteres som liter forbrukt.

C2 32.8 Spesielle krav knyttet til ytre mil.

Alle maskiner skal være utstyrt med egnet absorpsjonsmiddel, slik at trafikkfarlig søl som oljelekkasjer og lignende kan samles opp umiddelbart.

C2 33 Fellesbestemmelser for SHA og YM

C2 33.1 Beredskapsplan og øvelser

Målet med planen er at alle skal være best mulig forberedt til å håndtere en uønsket hendelse på arbeidsstedet. Planen skal være gjort kjent blant alle som utfører arbeid på kontrakten, og være tilgjengelig for disse.

Entreprenøren skal utarbeide en plan som minst skal inneholde:

- Beredskapsrutiner for ulykker, brann, forurensning og andre uønskede miljøhendelser inklusive hyppighet av øvelser
- Eventuelle andre eksisterende beredskapsplaner
- Ressurser og materiell til bruk ved ulykker, brann og utslipp
- Varslingsplan

Beredskapsrutiner skal bygge på kontraktens risikovurdering og føringer i eksisterende beredskapsplan. Transportevakuering samt avsperring i forbindelse med en uønsket hendelse skal framgå spesielt.

Planen skal gi oversikt over nødvendige ressurser, det vil si førstehjelpsutstyr og beredskapsmateriell (brannslukningsapparat, oppsugingsmiddel osv.), samt oversikt over tilgjengelige telefoner. Alle som utfører arbeid på kontrakten, skal ha tilgang til egnet kommunikasjonsutstyr.

Varslingsplanen inngår i kontraktens SHA-plan, og skal også inkludere varsling for uønskede hendelser knyttet til ytre miljø. Varslingsplanen skal skjematisk vise hvem som skal varsle og hvem som skal varsles.

Plan for håndtering av uønskede hendelser skal inneholde en oversikt over hvem som skal delta i og lede gjennomgangen med berørt personell etter en alvorlig hendelse (debrifing).

Rutinene for beredskap, som omtalt i dette punktet, skal gjennomgås grundig i forbindelse med et byggemøte tidlig i kontraktperioden. For større eller risikofylte kontrakter skal det i tillegg holdes minst en beredskapsøvelse tidlig i kontraktperioden. Beredskapsøvelsen skal tilpasses en tenkelig uønsket hendelse for kontraktsarbeidet.

Etter en alvorlig hendelse, skal det gjennomføres debrifing for berørt personell.

C2 33.2 Rapportering og oppfølging av uønskede hendelser

Ved rapportering av uønskede hendelser (RUH) skal det minimum gis den informasjon som er obligatoriske felter for en RUH i byggherrens HMS- system.

Byggherren krever i tillegg en sammenstilling i Månedsrapport-HMS i Byggherrens HMS-system.

Entreprenørens rapportering av arbeidsulykker, yrkesskader og andre uønskede hendelser skal skje etter følgende retningslinjer:

Hva	Når	Til hvem	Rapportform til
Rapporteres	rapporteres		byggherren

Alvorlige ulykker i forbindelse med arbeid (konsekvensklasse K5 og K4)	Når det skjer	Politi Arbeidstilsynet Byggeleder DSB ved sprengningsulykker og elektrisitetsulykker Brannvesenet ved brann og forurensningsulykker Verneombud Pårørende (politiet varsler ved dødsulykke)	Muntlig i første omgang, deretter skriftlig ³⁾
Øvrige ulykker (konsekvensklasse K3, K2 og K1)	Senest innen 48 timer	Byggeleder DSB i tillegg til Arbeidstilsynet ved sprengningsulykker og elektrisitetsulykker Verneombud	Skriftlig ³⁾
Nestenulykker	Senest innen 14 dager	Byggeleder	Skriftlig ³⁾
Alvorlige nestenulykker (konsekvensklasse K5 og K4)	Når det skjer	Byggeleder	Muntlig i første omgang, deretter skriftlig ³⁾
Yrkessykdom eller yrkesskade	Når det blir konstatert ¹⁾	Arbeidstilsynet Byggeleder ²⁾	Skriftlig

¹⁾ Benyttes til forebyggende arbeid

²⁾ Bare når arbeidstaker samtykker og sykdommen er relevant for arbeid i denne kontrakten.

³⁾ Rapportering ved bruk av byggherrens HMS-system.

Begrepsforklaring

DSB: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Nestenulykke: Uønsket hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha resultert i skade på personer, miljø eller materielle verdier

Ulykke: Uønsket hendelse som resulterer i utilsiktet skade på personer, miljø eller materielle verdier, eller fører til produksjonstap

Konsekvensklasse: Klassifisering av skader fremgår av byggherrens HMS-system.

C2 33.3 Undersøkelse av dødsulykker og hendelser med stort risikopotensiale

Denne bestemmelsen gjelder ved dødsulykker eller uønskede hendelser som etter byggherrens vurdering har stort risikopotensiale (alvorlig mén og død). Etter slike hendelser, hvor det er involvert personer som deltar i kontraktsarbeidet eller er tredjepart, kan byggherren iverksette undersøkelser. I slike tilfeller skal entreprenøren stille personell og øvrige ressurser til disposisjon for byggherrens undersøkelser, samt sørge for at det samme gjøres av alle som faller inn under samordningsansvaret for kontraktarbeidet.

C2 33.4 Byggherrens sanksjonsrett

Ved manglende bruk av påbudt personlig verneutstyr, eller andre brudd den enkelte arbeidstaker svarer for, vil det først bli gitt skriftlig advarsel, deretter skriftlig bortvisning fra arbeidsstedet.

Dersom entreprenøren eller hans kontraktsmedhjelpere unnlater å utarbeide sikkerhetsrutiner eller å etterkomme anvisninger for å ivareta SHA eller YM, kan byggherren iverksette følgende tiltak:

1. Stanse arbeidet som er berørt av kontraktsbruddet inntil forholdet er brakt i orden.
Dersom forholdet gjelder YM fastsettes en kort frist for iverksetting av tiltak. Dette gir ikke entreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre ham.
2. Ved gjentatte brudd på ivaretagelse av SHA i tillegg til å stanse arbeide kan byggherren ilegge en økonomisk sanksjon på kr. 15 000 pr. forhold.
3. Dersom forholdet gjelder YM og ikke er rettet innen fastsatt frist, kan Byggherren selv sørge for å få tiltak gjennomført eller iverksatt for entreprenørens regning.

Byggherrens økonomiske krav knyttet til entreprenørens kontraktsbrudd begrenses ikke til kontraktens gjenstand, men omfatter også brudd på kontraktsbestemmelser knyttet til SHA og YM.

Ved gjentatte brudd på kontraktsbestemmelsene om SHA og YM kan entreprenøren bli utelukket fra fremtidige kontrakter med Buskerud fylkeskommune. Der entreprenøren er et arbeidsfelleskap (leverandørgruppe) gjelder utelukkelsen alle deltagerne.

C2 34 Forbedringer og utviklingsarbeider

Der partene har forslag til alternative løsninger som gir besparelser, uten verdiforringelse for prosjektet, tas dette opp skriftlig, på samarbeidsmøte eller på byggemøte.

Som incitament til endringer, utviklingsprosjekter mv som fører til besparelse i forhold til kontrakt, fordeles differensen mellom kontraktens utførelse og avtalt utførelse likt mellom byggherre og entreprenør, etter at hver av partene har fått dekket sine utgifter til omprosjektering. Byggherren avgjør hvilke forslag som kommer til utførelse.

Der partene blir enige om at utviklingsarbeider skal gjennomføres, opprettes egne tilleggsavtaler om dette. Dette kan også være aktuelt for utviklingsarbeid dersom det ikke fører til besparelse for denne kontrakten.

Hvis anleggets tekniske verdi endres, skal denne endringen avregnes før besparelsen fordeles. Normal omprosjektering fra byggherrens side som følge av endrede krav, ønsker, avvikende grunnforhold mm omfattes ikke av denne avtalen.

C2 35 Sprengningsarbeider

C2 35.1 Transport av sprengstoff

Alle kjøretøy for transport av sprengstoff, uansett mengde, skal være ADR-godkjent.

C2 35.2 Sprengningsplaner

Ytterhjørner for salvene skal koordinatfestes og angis på sprengningsplan.

Generelt gjelder at sprengningsplan skal oversendes byggherren minimum 14 dager før planlagt oppstart av sprengningsarbeider. Der sprengningsarbeider ikke har vært forutsett, avtales oversendelse av sprengningsplan i samhandlingsmøte for oppstart av sprengningsarbeider.

C2 35.3 Salveplaner

Ytterhjørner for salven skal koordinatfestes og angis på salveplan.

Salveplan, med angivelse av boremønster, klokkeslett for avfiring og omtrentlig salvestørrelse skal oversendes byggherren minimum 24 timer før planlagt avfiring av salve.

Minimum to timer før avfiring av salve skal entreprenøren oversende byggherren revidert salveplan med faktisk boret mønster, revidert ladeplan og dekningsplan.

C2 35.4 Bergsprengningsleder

Bergsprengningsleder skal kunne innfinne seg på brukerstedet på de dager hvor det gjøres sprengningsarbeider.

C2 35.5 Bergsprenger

Bergsprenger skal ha påkledningsdetaljer som tydelig viser posisjon som bergsprenger.

C2 35.6 Arbeid hvor det er mulighet for å påtreffe sprengstoff fra tidligere entreprise

Bestemmelsen gjelder ved arbeider som rensk, graving, pigging, boring, mv. hvor det er mulighet for å påtreffe sprengstoff fra tidligere utførelse. Arbeider i slike områder skal planlegges og gjennomføres i samråd med byggherren for å bestemme omfang og type tiltak. Ansvarlig bergsprenger skal være til stede under hele arbeidsprosessen, og arbeidene skal utføres av personell med kompetanse fra tilsvarende arbeid.

C2 35.7 Oppstartsmøter ved sprengningsarbeid

I forbindelse med oppstart av sprengningsarbeider skal det holdes egne oppstartsmøter hvor hovedentreprenør og alle underentreprenører som er involvert i disse arbeidene skal være representert. Møtet skal avholdes før sprengningsplan oversendes byggherren. Der behov for

sprengning ikke har vært forutsett, skal møte avholdes tidligst mulig etter at sprengningsbehov er blitt kjent. Tidsbruk for disse møtene er inkludert i riggpостene. Hovedentreprenør innkaller og avholder møte. Byggherre har ansvar for å påse at møte er gjennomført.

Formålet med møtet er å gjennomgå rutiner og prosedyrer for gjennomføring av sprengningsoppdraget, herunder også risikovurderinger, entreprenørens fremdriftsplan og tiltenkte ressurser for sprengningsoppdraget, dokumentasjon og avviksbehandling.

C2 36 Andre bestemmelser

C2 36.1 Riggplass

Entreprenøren skal utarbeide en riggplan for anleggsområdet, som skal oversendes byggherren senest 4 uker etter kontraktsinngåelse.

Planen skal inneholde kart og en beskrivelse for relevante forhold på anleggsområdet.

- Inngjerding og porter
- Kontor, spise- og skiftebrakker og ev. innkvartering
- Beredskapsutstyr
- Områder for lagring av materiell og maskinpark
- Områder for lagring av farlig stoffer
- Kjøreadkomster og ferdselsveger
- Avsatt areal til mellomlagring av masser og avfall
- Areal avsatt til vask av maskiner/utstyr mm.

Listen er ikke uttømmende.

Byggherren skal ha oversendt fra entreprenør en plan over all innkvartering, før oppstart av arbeidene.

Entreprenøren skal sørge for avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer. Alle overflødige materialer og materiell skal fjernes så snart dette er mulig. Lagring av eksplosiver, brennbare stoffer (dynamitt, tennere, olje, gass, drivstoff, syrer osv.) skal vises tydelig i riggplanen. En oversikt som viser maks tillatte mengder av disse stoffene, skal være en del av riggplanen.

Hensetting av kjøretøy, maskiner og utstyr skal ikke være til hinder for annen trafikk og anleggsdrift. Veger skal holdes åpne, ryddet og fri for materiell og avfall. Anleggstrafikk gjennom boligområder skal ikke forekomme så sant alternative kjøreruter eksisterer. Hvilke kjøreruter som skal benyttes skal avklares med byggherren på forhånd.

Entreprenøren skal sørge for at arbeidsstedet til enhver tid er sikret mot uvedkommende, i og utenfor ordinær arbeidstid. Ved fraværperioder (helger og ferier) plikter entreprenøren å ha en person i nærheten (innen 1 time med bil) som daglig kontrollerer at sikkerhetstiltakene er i orden. Byggherren skal til enhver tid ha ajourført navn og telefonnummer på den som ivaretar sikkerhetstiltakene i slike perioder.

Det skal tas spesielt hensyn til barn, naboer og myke trafikanter.

Rengjøring av utstyr skal kun skje på en måte og på et sted som ikke utsetter trafikanter, naboer, arbeidere eller andre for fare eller er til sjenanse eller skade for omgivelsene.

C2 36.2 Laboratorium for byggherren

Ikke krav i denne kontrakt

C2 36.3 Kontor for byggherren

Se prosess beskrivelse

C2 36.4 Sanksjoner knyttet til mangelfull rapportering

Dersom entreprenørens dokumentasjon til byggherren er mangelfull, og entreprenøren ikke framskaffer den avtalte dokumentasjonen innen 14 dager etter å ha blitt gjort oppmerksom på forholdet, ilegges entreprenøren et trekk på 5 000 kroner per hverdag for hvert forhold inntil dokumentasjonen foreligger.

Entreprenøren ilegges et trekk på 10 000 kroner dersom byggherrens stikkprøvekontroll avdekker vesentlige avvik i utførelsen som forringer kvaliteten og som ikke er meldt inn til byggherren innen 2 dager etter at avviket inntraff, på tross av at entreprenøren visste om eller burde ha visst om avviket.

Sanksjon i form av trekk er ikke begrensende for byggherrens håndtering av mangler i henhold til NS 8406.

C2 36.5 Arbeidstegninger

Entreprenøren har ansvar for å utarbeide nødvendige arbeidstegninger for gjennomføring av de nedenfor nevnte arbeider i henhold til konkurransegrunnlaget, og for å dokumentere overfor byggherren hvordan arbeidene er gjennomført. Grunnlaget for utarbeidelse av arbeidstegninger er tegningsdelen i konkurransegrunnlaget. Følgende arbeider er omfattet:

- Faseplaner/Arbeidsvarslingsplan

C2 36.6 Massedisponeringsplan

Entreprenøren skal levere en plan som viser hvordan massene i kontrakten skal disponeres før arbeidene igangsettes. Planen skal oppdateres når det oppstår behov for endringer i massedisponeringen.

Planen skal som minimum vise disponering av følgende massetyper:

- Vegetasjonsmasse
- Jordmasser
- Matjord
- Myr og andre ubrukbare masser
- Sprengt stein i dagen
- Forurensede masser
- Resirkulerte masser
- Masser tilført utenfra

C2 37 Krig

Dersom en av partene kan påvise at fremdriften er hindret som følge av konsekvenser av kriger, utover det som kunne legges til grunn på tilbudstidspunktet, og at han ikke med rimelighet kunne ventes å overvinne eller unngå konsekvensene av dette, vil han ha krav på fristforlengelse, jf. NS 8406 pkt. 20. Som det fremgår av bestemmelsen vil partene ikke ha krav på vederlagsjustering, herunder oppgjør for rigg i den forlengede perioden, som følge av forholdet.

Blir fremdriften hindret av en kontraktsmedhjelper, har parten krav på fristforlengelse dersom kontraktsmedhjelperen hindres av slike forhold som nevnt i første ledd.

En part har krav på fristforlengelse dersom fremdriften hindres som følge av at den andre parten har krav på fristforlengelse etter denne bestemmelsen.

C2 38 Sanksjonsloven med tilhørende forskrifter og forbud mot russisk bitumen

C2 38.1 Entreprenørens plikt til å etterleve sanksjonsloven med tilhørende forskrifter

Partene har plikt til å opptre i overensstemmelse med sanksjonsloven av 16. april 2021 nr. 18 med tilhørende forskrifter.

Entreprenøren har ansvar og skal sørge for at selskaper i entreprenørens konsern eller selskaper som entreprenøren har kontrollerende eierskap eller myndighet i, kontraktmedhjelpere og enhver annen i leverandørkjeden, samt daglig leder, styreleder og andre ledende ansatte hos entreprenøren og i de nevnte selskaper opptre i overensstemmelse med ovennevnte regelverk.

C2 38.2 Vesentlig mislighold

Brudd på kontraktens bestemmelser i punkt 38.1 ovenfor skal alltid anses som et vesentlig kontraktbrudd.

C2 38.3 Erstatning

Byggherren kan kreve erstatning for ethvert økonomisk tap eller skade som han måtte lide som følge av entreprenørens brudd på kontraktens bestemmelser i punkt 38.1 ovenfor.

C2 38.4 Heving

Med mindre entreprenøren retter kontraktbruddet innen kontraktens frister, kan byggherren heve hele eller deler av kontrakten i henhold til bestemmelsene i kapittel C1 punkt 29.

C2 38.5 Utskifting av kontraktsmedhjelpere

Byggherren kan bestemme at entreprenøren skal skifte ut kontraktmedhjelpere dersom det avdekkes brudd på kontraktens bestemmelser i punkt 38.1 ovenfor.

C2 38.6 Informasjonsplikt

Entreprenøren skal til enhver tid holde byggherren informert og oppdatert om forhold av betydning for gjennomføringen som følge av kontraktens bestemmelser om sanksjonslovgivningen.

C2 38.7 Dokumentasjon

Entreprenøren skal på forespørsel fra byggherren, og innen 14 dager etter at forespørselen er sendt, fremlegge dokumentasjon på etterlevelse av kontraktene bestemmelser i punkt 1 og/eller punkt 9. Dette gjelder blant annet dokumentasjon om

- (i) juridiske personer
- (ii) fysiske personer
- (iii) opprinnelse på varer, materialer og andre innsatsfaktorer som benyttes i gjennomføringen av kontraktarbeidene
- (iv) transport av varer, materialer og andre innsatsfaktorer som benyttes i gjennomføringen av kontraktarbeidene

Dette gjelder tilsvarende dokumentasjon fra underleverandører. Byggherren kan velge om han vil innhente slik dokumentasjon selv, eller om entreprenøren skal innhente dokumentasjonen fra underleverandørene.

C2 38.8 Sanksjon for manglende dokumentasjon

Dersom entreprenørens dokumentasjon til byggherren er mangelfull, og entreprenøren ikke framskaffer den avtalte dokumentasjonen innen 14 dager etter å ha blitt gjort oppmerksom på forholdet, ilegges entreprenøren et trekk på kr 5000 per dag for hvert forhold inntil dokumentasjonen foreligger.

C2 38.9 Spesielt om bitumen fra Russland

Noen typer bitumen er omfattet av kjøps- og importforbudet av råolje og petroleumsprodukter i sanksjonslovgivningen med tilhørende forskrifter.

Den politiske situasjonen innebærer at leveranser fra Russland nå er uforutsigbare, og kan medføre risiko for fremdriftsutfordringer i kontrakter.

I denne kontrakten skal det ikke brukes bitumen som er eksportert fra eller har sin opprinnelse i Russland, uavhengig av om det er omfattet av importforbudet eller ikke. Dette gjelder så lenge importforbudet for enkelte typer bitumen er omfattet av kjøps- og importforbudet av råolje og petroleumsprodukter i sanksjonslovgivningen med tilhørende forskrifter.

Kravene i punkt 7 (iii) om dokumentasjon på opprinnelse på varer, materialer og andre innsatsfaktorer som benyttes i gjennomføringen av kontraktarbeidene, gjelder også for denne bestemmelsen.

C2 39 Samarbeid med Skatteetaten

Buskerud fylkeskommune samarbeider med Skatteetaten om felles innsats mot arbeidslivskriminalitet. Dersom prosjektet/oppdraget entreprenøren utfører er utvalgt som del av samarbeidet med Skatteetaten, plikter entreprenøren å bidra til at samarbeidet mot arbeidslivskriminalitet kan utføres.

C3 Seriøsitetsbestemmelser i Buskerud fylkeskommune (Viken-modellen)

VIKEN-MODELLEN – ET ANSTENDIG ARBEIDSLIV

C3 1 HMS kort

[Bestemmelsen gjelder for virksomhet som utfører arbeid på bygge- og anleggsplasser i henhold til byggherreforskriften § 2, jf. § 4., samt virksomhet som utfører renholdstjenester etter forskrift om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester]

Alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen under denne kontrakten, skal bære lett synlig et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet, jf. FOR-2007-03-30-366. Tilsvarende gjelder alle som utfører renholdsarbeider under denne kontrakten, jf. FOR-2012-05-08-408.

Frem til HMS-kortet er mottatt aksepterer oppdragsgiver gyldig HMS-kortbekreftelse med QR-kode fra Arbeidstilsynet sammen med gyldig identifikasjon. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepterer ikke som HMS kort.

Før HMS-kortet er mottatt, må arbeidstakeren på bygge- og anleggsplassen kunne dokumentere hvilken virksomhet han eller hun jobber for.

Lånekort aksepterer ved fremvisning av gyldig HMS-kortbekreftelse med QR-kode fra Arbeidstilsynet sammen med gyldig identifikasjon.

Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort, eller ovennevnte dokumentasjon, vil bli bortvist fra bygge- eller anleggsplassen for leverandørens regning og risiko.

C3 2 Internkontroll og SHA

Leverandøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning med tilhørende forskrifter, Oppdragsgivers SHA-plan (Sikkerhet, Helse og Arbeidsmiljø) og Oppdragsgivers eller koordinators anvisninger. Leverandøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av Oppdragsgivers SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt skal alle Leverandørens nøkkelpersoner i prosjektet forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk. Leverandøren skal sørge for at arbeidere han og eventuelle underleverandører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.

Alle på arbeidsplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA (Sikker jobbanalyse), sikkerhetsdatablader og varselskilter på arbeidsplassen, samt bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr mv. som vedkommende benytter i arbeidet. Materialet skal foreligge på et språk vedkommende arbeider forstår godt, såfremt arbeideren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter har Oppdragsgiver rett til å stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko i den utstrekning Oppdragsgiver anser det nødvendig. Leverandørens forsinkelse som følge av stansing gir Oppdragsgiver rett på eventuell dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

Oppdragsgiver kan heve avtalen dersom Leverandøren vesentlig misligholder ovennevnte plikter og ikke retter forholdene innen rimelig frist. Før heving gjennomføres skal leverandøren ved skriftlig varsel gis en rimelig tilleggsfrist for å dokumentere retting, med varsel om heving om så ikke skjer. Ved gjentatte mislighold kan Oppdragsgiver heve avtalen selv om leverandøren retter forholdene. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert til seg Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Ved tilsvarende brudd hos underleverandøren, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren. Dette skal skje for Leverandørens regning og risiko.

C3 3 Krav til dokumentert yrkesskadeforsikring

Leverandøren skal på forespørsel innen en rimelig frist fastsatt ved skriftlig varsel dokumentere at egne ansatte og ansatte hos underleverandører som utfører arbeid på kontrakten, er dekket av lovpålagt yrkesskadeforsikring.

Oppdragsgiver kan bortvise arbeidstakere/foretak som det ikke har dokumentert yrkesskadeforsikring for innen fristen.

Manglende eller mangelfull dokumentasjon, kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for å heve kontrakten. Før heving gjennomføres skal leverandøren ved skriftlig varsel gis en rimelig tilleggsfrist for å dokumentere retting, med varsel om heving om så ikke skjer. Dersom bruddet gjelder manglende dokumentasjon for yrkesskadeforsikring hos underleverandør, kan Oppdragsgiver på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Oppdragsgiver.

C3 4 Krav om bruk av fast ansatte og stillingsandel

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal arbeidet i all hovedsak utføres av fast ansatte i minst 80 % stilling, uavhengig av om arbeidere er ansatt hos leverandøren eller eventuelle underleverandører.

For innleid arbeidskraft må innleier stille krav om at bemanningsbyråer praktiserer og kan dokumentere minimum 80 % stillingsandel og forutsigbare arbeidsperioder.

Leverandøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden.

Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over bemanningen og oppfylleelsesgrad. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Det gjøres unntak for arbeid som etter sin art ikke tilsier et krav om full stillingsandel, eksempelvis sesongarbeider, eller i den utstrekning det er nødvendig for utførelsen av kontraktsarbeid. Unntaksbestemmelsen kan ikke anvendes i større utstrekning enn det er nødvendig for utførelsen av kontraktsarbeid.

Oppdragsgiver kan totalt holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssummen dersom krav i seriøsitetsbestemmelsene som er regulert ved tilbakeholdsrett misligholdes, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver. Dersom krav ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 1 prosent av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, kan byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

C3 5 Bruk av underentreprenører /Begrensing i antall ledd underleverandører

Leverandøren skal ikke ha flere enn to ledd underleverandører i kjede under seg, jf. anskaffelsesforskriften § 8-13 og § 19-3. Innleid personell regnes som ett ledd.

Oppdragsgiver vil unntaksvis kunne stille krav om maksimalt ett ledd, basert på en konkret vurdering av marked, kompleksitet og risiko m.m. i den enkelte anskaffelse. Dette vil i tilfelle fremgå av konkurransegrunnlaget for den aktuelle anskaffelsen.

Oppdragsgiver kan godta flere enn to ledd dersom det på grunn av uforutsette omstendigheter er nødvendig for å få gjennomført kontraktsarbeidene.

Leverandørens bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft, skal skriftlig forhåndsgodkjennes av oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan bare nekte bruk der han/hun har saklig grunn. Det samme gjelder for utskifting av underleverandører i kontraktsperioden. Manglende fremleggelse av dokumentasjon, eller ikke ubetydelige, avvik ved fremlagt dokumentasjon, knyttet til underleverandør danner saklig grunnlag for å nekte godkjenning av vedkommende underleverandør. Oppdragsgivers godkjenning endrer ikke leverandørens forpliktelser overfor Oppdragsgiver.

Ved inngåelse av kontrakter med underleverandør, der kontraktsverdien overstiger kr 500 000 eks. mva., skal Leverandøren innhente skatteattest. Fra underleverandører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Leverandøren skal på forespørsel fra Oppdragsgiver fremlegge skatteattesten. Leverandøren skal til enhver tid kunne dokumentere at underleverandører oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at de har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene.

Ovennevnte attester for skatt- og merverdiavgift skal til enhver tid finnes på byggeplassen. Attestene skal ikke være eldre enn seks måneder gamle. Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan Oppdragsgiver kreve at underleverandøren skiftes ut for Leverandørens regning og risiko dersom forholdet ikke rettes innen en rimelig frist, gitt ved skriftlig varsel.

Oppdragsgiver kan totalt holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssummen dersom krav i seriøsitetsbestemmelsene som er regulert ved tilbakeholdsrett misligholdes, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver. Det samme gjelder der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen, kan vederlaget avkortes med et forholdsmessig prisavslag på inntil 1 prosent av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av eller gjentatte brudd på ovennevnte plikter, eller der det er god grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver, med rimelig varsel, stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko, eller heve kontrakten. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert til seg Leverandørens kontrakter med underleverandører.

C3 6 Innleid arbeidskraft

Bruk av innleid arbeidskraft fra produksjonsbedrift og bemanningsselskap skal varsles Oppdragsgiver i rimelig tid før oppmøte på byggeplass. Oppdragsgiver kan nekte bruk der han har saklig grunn. Manglende fremleggelse av dokumentasjon, eller ikke ubetydelige, avvik ved fremlagt dokumentasjon, knyttet til underleverandør danner saklig grunnlag for å nekte godkjenning av vedkommende underleverandør. Innleide arbeidstakere som ikke er varslet Oppdragsgiver, vil bli bortvist fra byggeplassen.

Leverandøren skal sørge for at innleid personell som Leverandøren benytter til å oppfylle kontrakten med Oppdragsgiver, har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn, også mellom oppdrag.

Innleie fra bemanningsbyrå skal kun skje innenfor de vilkår og intensjoner som følger av arbeidsmiljøloven og de aktuelle tariffavtaler, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. All omgåelse av regelverk skal forebygges.

Der det foreligger en lokal avtale om å innleie, har innleie- og utleiebedriften en gjensidig plikt til å kunne dokumentere at innleiebedriften er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett og at avtalen om å innleie er inngått med tillitsvalgt.

For å sikre et effektivt vern mot omgåelse av krav til dekning av utgifter til reise, kost og losji, skal innleiebedriften stille krav om at innleid arbeidskrafts bosted er definert i arbeidsavtalen. Ved arbeid som krever overnatting utenfor definert hjemsted, skal det dokumenteres betaling for kostnader knyttet til kost og losji, og reise der arbeidstaker har rett til slik utgiftsdekning.

Det gjøres unntak for frivillige organisasjoner, lag og foreninger.

Ved brudd på bestemmelsen kan vederlaget avkortes tilsvarende eventuell besparelse for leverandøren. Brudd på bestemmelsen kan også påberopes av den enkelte ansatte overfor leverandøren som grunnlag for krav om etterbetaling av lønn.

C3 7 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte og ansatte hos eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn:

- Den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning, allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.
- På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.
- Lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven) av 21.12.2005

For bransjer som ikke er allmenngjort, skal det, for å sikre et effektivt vern mot omgåelse av krav til dekning av utgifter til reise, kost og losji, stilles krav om at arbeidskrafts bosted er definert i arbeidsavtalen. Ved arbeid som krever overnatting utenfor definert hjemsted, skal det dokumenteres betaling for kostnader knyttet til kost og losji, og reise der arbeidstaker har rett til slik utgiftsdekning.

Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder. Det skal også dokumenteres oppfyllelse av krav om dekning av reise, kost og losji.

Oppdragsgiver og/eller andre som opptrer på vegne av oppdragsgiver har rett til innsyn i dokumenter, og rett til å foreta andre undersøkelser, som gjør det mulig for oppdragsgiver å gjennomføre kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes.

Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.

Oppdragsgiver kan kreve å få adgang til lokaler som benyttes til innkvartering av ansatte. Dette gjelder bolig arbeidsgiver har fremskaffet/tilbudt til arbeidere som medvirker i oppfyllelse av kontrakt.

Oppdragsgivers rett til dokumentasjon og inspeksjon skal også gjelde overfor eventuelle underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal leverandøren rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. av 4. juni 1993 § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Oppdragsgiver har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende to ganger innsparingen for leverandøren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene.

Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet, kan oppdragsgiver på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

C3 8 Mannskapslister og innsyn i oversiktslister

Før oppstart av arbeidet, skal leverandøren oversende oppdragsgiver en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oppdragsgiver har til enhver tid rett til innsyn i oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oversiktslisten skal føres og kontrolleres daglig i henhold til forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser.

Leverandøren skal etablere elektronisk mannskapsregistreringssystem for byggeplassen, iht. Byggherreforskriftens krav til oversiktslister. Systemet skal vise kontraktspyramiden, hvilke arbeidstakere og virksomheter som utfører arbeid på byggeplassen, samt informasjon om lærlinger. Oppdragsgiver skal ha innsyn i systemet.

Alle arbeidere skal hver dag registrere seg ved arbeidsstart. Leverandøren har ansvaret for at alle aktører på byggeplassen har nødvendig godkjente sertifikater og kompetansebevis, og må kunne dokumentere dette.

Oppdragsgiver kan totalt holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssummen dersom krav i seriositetsbestemmelsene som er regulert ved tilbakeholdsrett misligholdes, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver. Det samme gjelder der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe.

Vesentlig mislighold som ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver, kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving. Før heving gjennomføres skal leverandøren ved skriftlig varsel gis en rimelig tilleggsfrist for å dokumentere retting, med varsel om heving om så ikke skjer.

C3 9 Åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger

Kunnskapsplikt - Leverandøren plikter å ha kunnskap om vesentlig risiko for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter, miljø og anstendig arbeid i egen virksomhet og i virksomhetens leverandørkjeder. Omfanget av kunnskapsplikten avhenger blant annet av virksomhetens størrelse, eierforhold og struktur, aktiviteter, bransje og vare- eller tjenestetyper. Oppdragsgiver kan be om at leverandør fremskaffer slik informasjon innen en gitt frist.

Aktsomhetsvurdering – Er leverandøren en større virksomhet skal leverandøren gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å kartlegge, forhindre og begrense mulig negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter, miljø og anstendig arbeid, og gjøre rede for hvordan dette håndteres. Slik informasjon skal fremlegges oppdragsgiver innen en måned etter kontraktsinngåelse. Aktsomhetsvurderingene skal være risikobaserte, gjentakende og forebyggende.

Overtredelse av frister vil utløse rett til dagbøter, jf. de enkelte kontraktens bestemmelse om dette.

C3 10 Faglærte håndverkere

[Bestemmelsen gjelder alle kontrakter over kr 500.000 som gjelder for renhold, bygg- og anleggsgang (dvs. fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk), samt elektroarbeid (regulert av Forskrift om elektrofag og kvalifikasjonskrav knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr).].

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor renhold, bygg- og anleggsgangene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget), samt elektroarbeid (regulert av Forskrift om elektrofag og kvalifikasjonskrav knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Kravet til 50 % skal oppfylles innen hvert enkelt fag.

Det gjøres unntak hvor kravet ikke er hensiktsmessig for de oppgaver som skal gjennomføres. Unntak vil være nærmere beskrevet i det enkelte konkurransegrunnlag sammen med en omtale av bruk av annen fagkompetanse.

Inntil 10 % av kravet kan oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt, for første gang, etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. Opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Dokumentasjonskrav og oppdragsgivers innsynsrett:

Leverandøren skal etter kontraktsinngåelsen dokumentere hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall fagarbeidertimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Oppdragsgiver kan totalt holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssummen dersom krav i seriøsitetsbestemmelsene som er regulert ved tilbakeholdsrett misligholdes, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver. Det samme gjelder der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe. Dersom krav ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 1 prosent av kontraktssummen.

C3 11 Læringer

[Krav til bruk av læringer skal stilles i alle kontrakter over NOK 500.000 med en varighet på over 3 måneder, på områder der det er behov for og tilgang til læringer].

Det er et krav at leverandører er tilknyttet en lærlingordning.

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 5% av arbeidede timer innenfor fagområder med behov for læreplasser utføres av læringer. Kravet skal oppfylles innen hvert enkelt fag.

Kravet kan oppfylles av leverandøren og en eller flere av hans underentreprenører.

Utenlandske leverandører kan oppfylle kravet ved å benytte lærling fra en lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktsarbeidet, dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Kravet om bruk av lærling i kontraktsarbeidet gjelder ikke dersom en leverandør, som er tilknyttet en lærlingordning, kan dokumentere at manglende lærekontrakt skyldes begrenset tilgang på læringer i markedet.

Oppdragsgiver kan totalt holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssum dersom krav i seriøsitetsbestemmelsene som er regulert ved tilbakeholdsrett misligholdes, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra oppdragsgiver. Det samme gjelder der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe. Dersom krav ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 1 prosent av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller dersom det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

C3 12 Krav om betaling med elektronisk betalingsmiddel/forbud mot kontantbetaling

All betaling leverandøren og underleverandører foretar i forbindelse med utførelsen av kontraktsarbeid for Oppdragsgiver skal betales med elektronisk betalingsmiddel.

Ved brudd på bestemmelsen avkortes leverandørens vederlag med samme beløp som kontantbetalingen.

C3 13 Krav om betaling av lønn, oppgjør og annen godtgjørelse til bank

Lønn, oppgjør og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører, innleide og selvstendige oppdragstakere som utfører arbeider under kontrakten skal utbetales til den enkeltes konto i bank.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

Ved brudd på bestemmelsen avkortes leverandørens vederlag med samme beløp som kontantbetalingen.

C3 14 Rapporteringsplikt til Skatteetatens Oppdrags- og arbeidsforholdsregister (OAR)

Oppdrag gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidere på slikt oppdrag, skal rapporteres til Skatteetaten via Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt Oppdragsgiver som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser, jf. Sktfvl § 7-6.

C3 15 Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser

Leverandøren og eventuelle underleverandører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom Leverandøren i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan Oppdragsgiver, etter at Leverandøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom Leverandøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan Oppdragsgiver heve kontrakten uten at Leverandøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og Leverandøren kan sannsynliggjøre overfor Oppdragsgiver at kravet ikke er berettiget.

Dersom Leverandørens underleverandør i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan Oppdragsgiver, etter at underleverandør er gitt en frist til å rette, kreve at Leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør for Leverandørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent

myndighet, og klagen fremstår som saklig grunnlagt.. Dersom Leverandøren ikke skifter ut underleverandøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan Oppdragsgiver heve avtalen.

C3 16 Pliktig medlemskap i leverandørregister

[Bestemmelsen gjelder for alle kontrakter over 2,05 mill.]

Leverandøren, og eventuelle underleverandører, skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Leverandøren skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

Leverandøren kan ikke starte arbeidet på kontrakten før StartBANK ID eller kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister, som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon, er fremlagt for byggherren.

C3 17 Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO's kjernekonvensjoner 87 og 98)

Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet. All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltakerne.

Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.

Der organisasjonsfriheten og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengige organisering og forhandling.

C3 18 Mislighold av kontraktbestemmelser – konsekvenser

Brudd på leverandørens plikter i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen, i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

C3 19 Revisjon fra oppdragsgiver eller ekstern revisor

Oppdragsgiver, eller eventuelt tredjepart engasjert av Oppdragsgiver kan, for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt, gjennomføre revisjon av Leverandøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til seks måneder etter at slutfaktura er betalt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd. En slik revisjon bør stå i forhold til om det foreligger mistanke om brudd på spesifikke kontraktbestemmelser, og det kan i første omgang kreves dokumentasjon på om et spesifikt krav oppfylles.

Leverandøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for oppdragsgivers kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.

Oppdragsgiver, samt eksterne kontrollører engasjert av oppdragsgiver, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos leverandøren, eventuelle underleverandører og ved

lokasjonen hvor tjenesten utføres. En stedlig kontroll vil kunne inkludere innsyn i lønns- og personalsystemer.

C3 20 Brudd på konkurranselovgivning

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at Leverandøren har brutt konkurranseloven §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan Oppdragsgiver heve kontrakten dersom dette er forholdsmessig.

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at Leverandørens underleverandør har brutt konkurranselovens §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør, for Leverandørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet og Leverandøren kan sannsynliggjøre overfor Oppdragsgiver at kravet mot underleverandøren ikke er berettiget.

Dersom Leverandøren ikke skifter ut underleverandøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan Oppdragsgiver heve avtalen. Før heving etter første ledd og før krav om utskiftning av underleverandør i annet ledd, skal Oppdragsgiver vurdere den tid som er gått siden bruddet på konkurranseloven §§ 10 eller 11 ble begått, hvilke self-cleaning-tiltak som er iverksatt fra Leverandørens eller underleverandørens side og eventuelt andre momenter som kan ha betydning for vurderingen av om hevingen eller utskiftningen er forholdsmessig. Dersom bruddet på konkurranselovgivningen direkte har rammet eller berørt Buskerud fylkeskommune, vil heving alltid anses å være forholdsmessig. Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

C4 Avtaledokument

Mellom **Buskerud fylkeskommune** som byggherre foretaksnr. 930 580 260

og som entreprenør foretaksnr.

er inngått følgende avtale:

- 1 Entreprenøren påtar seg å levere
- 2 Kontraktsarbeidet skal leveres for:

Kontraktssum (eks. mva og eks. E4 pkt. 1, 2 og 3) kr
(tilbud av åååå-mm-dd korrigert etter kontrollregning)
- 3 Opplysninger om og betingelser for arbeidet er gitt i konkurransegrunnlaget og de tegninger og dokumenter dette henviser til.
- 4 Det er fastsatt følgende bindende tidsfrist(er):
- 5 For overskridelse av frist(er) betaler entreprenøren til byggherren
- 6 Entreprenøren skal levere byggherren garantierklæring for riktig oppfyllelse av entreprenørens forpliktelser i kontraktsperioden og reklamasjonsperioden før kontraktsarbeidene start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått jf. NS 8406, pkt. 8 med suppleringer i kap. C2, pkt. 15.
- 7 Entreprenøren skal levere byggherren kopi av forsikringsbevis før kontrakts-arbeidene start og ikke senere enn 28 dager etter at kontrakt er inngått, jf. NS 8406, pkt. 9 med suppleringer i kap. C2, pkt 16.
- 8 Manglende oppfyllelse av pkt. 6 og 7 kan medføre heving av kontrakten på grunn av vesentlig mislighold av kontraktsforpliktelse.
- 9 Avtaledokumentet signeres elektronisk av partene.

(Avtaledokumentet utfylles ikke ved innsendelse av tilbud)

Innhold

D BESKRIVENDE DEL	1
D1 BESKRIVELSE.....	1
D2 TEGNINGER OG SUPPLERENDE DOKUMENTER	1
<i>D2 1 Prosjektinformasjon – detaljert oversikt over dokumentasjonen</i>	<i>1</i>
<i>D2 2 Grunnlagsdata iht. håndbok V770 Modellgrunnlag kap 4-11</i>	<i>1</i>
D2 2.1 Fastmerker	1
D2 2.2 Høydegrunnlag for terrengoverflatemodell	1
D2 2.3 Installasjoner i grunnen	2
D2 2.4 Tematiske geodata	2
D2 2.5 Lag i grunnen	3
D2 2.6 Grunnlagsdata for tunneler	4
D2 2.7 Dokumentasjon fra tidligere prosjektfaser i regi av Buskerud fylkeskommune	4
D2 2.8 Planer fra andre tiltakshavere.....	4
<i>D2 3 Objektkodeliste iht. håndbok V 770 Modellgrunnlag kap. 3.....</i>	<i>4</i>
<i>D2 4 Modellgrunnlag iht. håndbok V770 Modellgrunnlag.....</i>	<i>5</i>
D2 4.1 Grunnlagsmodeller	5
D2 4.2 Fagmodeller	5
D2 4.3 Tverrfaglige modeller.....	6
D2 4.4 Presentasjonsmodeller	6
<i>D2 5 Resultatdata</i>	<i>6</i>
D2 5.1 Dokumentasjon til Nasjonal vegdatabank (NVDB) og Felles kartdatabase (FKB)	6
D2 5.2 Tegninger	7
D2 5.3 Prosjektert tegningsgrunnlag.....	8
D2 5.4 Manipulerte bilder.....	8
D2 5.5 Interaktive prosjektpresentasjoner.....	8
D2 5.6 Film og animasjoner basert på 3D-modeller	9
D2 5.7 Foto og video	9

D Beskrivende del

D1 Beskrivelse

Se vedlagt gab-fil / xml-fil / pdf-fil med prosessbeskrivelse og prisgrunnlag.

D2 Tegninger og supplerende dokumenter

D2 1 Prosjektinformasjon – detaljert oversikt over dokumentasjonen

Prosjektinformasjonen inneholder oversikt over dokumenter som inngår i kap. D2 i konkurransegrunnlaget.

- Tekniske tegninger, Fv. 35 Vestfossen sentrum
- Anbudsbeskrivelse
- SHA-plan og overordnet risikovurdering
- Miljøoppfølgingsplan, RIM-01, C03
- Geoteknisk grunnundersøkelse, RIG-R01
- Geoteknisk prosjekteringsrapport, RIG-R02
- Tiltaksplan for forurenset grunn, RIM-02
- Overvannsnotat, VA-NOT-01
- Elektrorisikovurdering
- Febdokberegning
- Lysberegning

D2 2 Grunnlagsdata iht. håndbok V770 Modellgrunnlag kap 4-11

D2 2.1 Fastmerker

Fastmerker (grunnlagsnett/byggeplassnett)		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Koordinatfil	kap. 5	☐
Oversiktskart	kap. 5	☐

D2 2.2 Høydegrunnlag for terrengoverflatemodell

Høydegrunnlag for terrengoverflatemodell		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Data fra landmåling	kap. 6	☐
Data fra skanning	kap. 6	☐

D2 2.3 Installasjoner i grunnen

Installasjoner i grunnen		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurranse-grunnlaget
Ledningskart VA	kap. 7	☐
Ledningskart EL-Tele	kap. 7	☐
Konstruksjoner	kap. 7	☐
Kummer	kap. 7	☐

D2 2.4 Tematiske geodata

Tematiske geodata		
Type	Referanse	Inngår i konkurranse-grunnlaget
Kartdata		
Nasjonale kartdata N50-N5000	Beskrivelse Kartverket	☐
N5	Beskrivelse Kartverket	☐
N20	Beskrivelse Kartverket	☐
N20 Bygning	Beskrivelse Kartverket	☐
Samferdselsdata		
FKB-Veg	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Vegnett	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Bane	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Lufthavn	Beskrivelse Kartverket	☐
Terrengform:		
FKB-Laser	Beskrivelse Kartverket	☐
DTM (Digital terrengmodell)	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Høydekurve	Beskrivelse Kartverket	☐
Bygg og anlegg		
FKB-Bygning	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Bygningsmessige tiltak	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-PblTiltak	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Adresse	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-LedningVA	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-LedningElTele	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Arealbruk	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Naturinfo	Beskrivelse Kartverket	☐
FKB-Fastmerke	Beskrivelse Kartverket	☐
Kyst, innsjø og vassdrag		
FKB-Vann	Beskrivelse Kartverket	☐
Markslag		
FKB-AR5	Beskrivelse Kartverket	☐

Tematiske geodata		
Type	Referanse	Inngår i konkurransegrunnlaget
Eiendomskart		
<u>FKB-Eiendomskart</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>FKB-Servitutt</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
Restriksjonsdata		
<u>Kulturminne</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Verneområde</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
Presentasjonsdata		
<u>Tekst 1000</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Tekst 5000</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
Ortofoto (flybilder)		
<u>Ortofoto</u>	BeskrivelseKartverket	☐
<u>Vertikalbilde</u>	BeskrivelseKartverket	☐
Administrative grenser		
<u>Norges maritime grenser</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Administrative enheter</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Statistiske enheter</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
Skog og landskap		
<u>Jordsmonn fullstendig</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Jordsmonn enkel</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Jordsmonn forenklet</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Jordsmonn datasett</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
Norges geologiske undersøkelser		
<u>Industrimineral</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Løsmasser</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Malm</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Naturstein</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Berggrunn</u>	Beskrivelse Kartverket	☐
<u>Grus og pukk</u>	Beskrivelse Kartverket	☐

D2 2.5 Lag i grunnen

Lag i grunnen		
Type	Referanse	Inngår i konkurransegrunnlaget
Grunnboringsdata	V220 og V770 kap. 9	☐
Geologiske rapporter	V220	☐
Geotekniske rapporter	V220	☐

D2 2.6 Grunnlagsdata for tunneler

Grunnlagsdata for tunneler		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Data fra landmåling	kap. 10	☐
Data fra skanning	kap. 10	☐
Andre data	kap. 10	☐

D2 2.7 Dokumentasjon fra tidligere prosjektfaser i regi av Buskerud fylkeskommune

Dokumentasjon fra tidligere prosjektfaser		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Utredninger	kap. 11	☐
Oversiktsplaner	kap. 11	☐
Reguleringsplan	kap. 11	☐

D2 2.8 Planer fra andre tiltakshavere

Planer fra andre tiltakshavere		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Utredninger	kap. 12	☐
Oversiktsplaner	kap. 12	☐
Spesielle utredninger/analyser	kap. 12	☐
Reguleringsplan	kap. 12	☐
Tegninger og modeller fra konkurransegrunnlag	kap. 12	☐

D2 3 Objektkodeliste iht. håndbok V 770 Modellgrunnlag kap. 3

Objektkodeliste		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Objektkodeliste tilpasset prosjektet	kap. 3	X

D2 4 Modellgrunnlag iht. håndbok V770 Modellgrunnlag

D2 4.1 Grunnlagsmodeller

Grunnlagsmodeller beskriver eksisterende situasjon		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Terrengoverflatemodell	kap. 14.3	☐
Grunnforholdsmodell	kap. 14.4	☐
Eksisterende objekter	kap. 14.5	☐
Administrative forhold	kap. 14.6	☐

D2 4.2 Fagmodeller

Fagmodeller beskriver planlagt situasjon		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Veg	kap. 15.3	☐
Bru og konstruksjoner	kap. 15.4	☐
Tunnel	kap. 15.5	☐
Tekniske installasjoner	kap. 15.6	☐
Byggetekniske detaljer	kap. 15.7	☐
Vann og avløp (VA)	kap. 15.8	☐
Drenering og vannbehandling	kap. 15.9	☐
Skilt	kap. 15.10	☐
Vegoppmerking	kap. 15.11	☐
Belysningsanlegg	kap. 15.12	☐
Signalanlegg	kap. 15.13	☐
Kabelføringsanlegg	kap. 15.14	☐
Landskapstiltak	kap. 15.15	☐
Geoteknikk og geologi	kap. 15.16	☐
Reguleringsflater	kap. 15.17	☐
Grunnerverv	kap. 15.18	☐
Ytre miljø	kap. 15.19	☐
Terrengarbeider	kap. 15.20	☐

D2 4.3 Tverrfaglige modeller

Tverrfaglige modeller, beskriver fremtidig situasjon		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Tverrfaglig modell	kap. 16	☐

D2 4.4 Presentasjonsmodeller

Presentasjonsmodell, beskriver mer virkelighetsnær fremtidig situasjon		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Presentasjonsmodell	kap. 17	☐

D2 5 Resultatdata

D2 5.1 Dokumentasjon til Nasjonal vegdatabank (NVDB) og Felles kartdatabase (FKB)

Vi skiller på prosjekterte data (L1) og «som-utført» data (L2).

L1 utarbeides som del av prosjekteringen og viser planlagt plassering/utførelse av objektene.

L1 legges ved konkurransegrunnlaget for entreprise og danner grunnlag for levering av L2. L2 leveres ved avslutning av prosjektfasen «Bygging» og dokumenterer hvordan objektene faktisk ble plassert/utført.

L2 = L1 oppdatert med eventuelle endringer fra byggefasen.

Delleveranser som skal leveres i denne kontrakten er markert med kryss i kolonne «Leveres av utførende» i tabellen nedenfor.

Delleveranse	Referanse	Leveres av oppdragsgiver	Leveres av utførende
L1 - FKB vegnettsobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	☐
L1 - FKB kartobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	☐
L1 - NVDB vegobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	☐
L2 - FKB vegnettsobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	X
L2 - FKB kartobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	X
L2 - NVDB vegobjekter	FKB/NVDB Objektliste	☐	X

FKB/NVDB Objektliste viser hvilke objekttyper, med tilhørende egenskapstyper og geometri, som det potensielt skal leveres data for i prosjektet. Prosjektets Objektkodeliste (se kapittel D) viser hvilke objekter som skal leveres til NVDB/FKB i det aktuelle prosjektet.

FKB/NVDB Objektliste med tilhørende veiledning kan lastes ned her:

<https://www.vegvesen.no/fag/teknologi/nasjonal-vegdatabank/registrere-data-i-nvdb/objektliste/>

Tidspunkt for levering av data:

Som-utført (L2):

- L2 skal leveres med som-utført dokumentasjon
- Dersom anlegget ferdigstilles etappevis skal data leveres etter hvert som de ulike delene av anlegget åpner for trafikk.
- Det skal leveres FKB-vegnettsobjekter for midlertidige veger/omkjøringer som skal trafikkeres i mer enn 6 måneder.

Generelle krav til leveransene:

- Data leveres på SOSI-format (se V770 18.2.4) eller direkte via NVDB sitt Datafangst-API.
- Objekter og egenskaper legges inn iht. FKB Produktspesifikasjoner og NVDB Datakatalogen.
- Geometri
 - For prosjekterte objekter er krav til stedfestingsnøyaktighet ved leveranse til NVDB/FKB de samme som gjelder ved prosjektering av objektet.
 - For objekter med geometri som er registrert med landmåling, skanning eller andre registreringsmetoder i felt er kravet til stedfestingsnøyaktighet som beskrevet i håndbok V770 kapittel 19.6.11, 19.6.12 og 20.1.
 - Informasjon om faktisk stedfestingsnøyaktighet og målemetode skal angis i henhold til SOSI-standard.
- Gjeldende versjon av FKB/NVDB Objektliste ved leveransetidspunktet skal benyttes.

D2 5.2 Tegninger

Tegninger		
Type	Referanse R700	Inngår i konkurransegrunnlaget
A Forside og tegningsliste	kap. 2.1	X
B Oversikt - plan og profil	kap. 2.2	X
C Primærveg - plan og profil	kap. 2.3	X
D Sekundærveg - plan og profil	kap. 2.4	X
E Vegkryss og avkjørsler	kap. 2.5	X
F Normalprofiler og overbygning	kap. 2.6	X
G Drenering og vannbehandling	kap. 2.7	X
H VA-ledninger	kap. 2.8	X
I Kabler og linjer	kap. 2.9	X
J Byggetekniske detaljer	kap. 2.10	X
K Konstruksjoner	kap. 2.11	X
L Skilt- og oppmerking	kap. 2.12	X
M Signalanlegg	kap. 2.13	☐
N Belysning	kap. 2.14	X
O Formgiving og vegetasjon	kap. 2.15	X
P Mengder	kap. 2.16	☐
Q Konflikttema	kap. 2.17	☐
R Til disposisjon (For andre etater)	kap. 2.18	☐

Tegninger		
Type	Referanse R700	Inngår i konkurransegrunnlaget
S Til disposisjon (For andre etater)	kap. 2.19	☐
T Visuell presentasjon	kap. 2.20	☐
U Tverrprofiler	kap. 2.21	x
V Geoteknikk og geologi	kap. 2.22	☐
W Grunnnerverv	kap. 2.23	☐
X Ytre miljø og naturressurser	kap. 2.24	☐
Y Faseplaner	kap. 2.25	X
Z Risikofylte arbeider	kap. 2.26	☐

D2 5.3 Prosjektert tegningsgrunnlag

Prosjektert tegningsgrunnlag		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Temafiler	kap. 18.5	☐
Presentasjonsfiler	kap. 18.5	☐

D2 5.4 Manipulerte bilder

Manipulerte bilder		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Rendrede bilder fra modell	kap. 18.6	☐
Manipulerte bilder	kap. 18.6	☐

D2 5.5 Interaktive prosjektpresentasjoner

Interaktive prosjektpresentasjoner		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurransegrunnlaget
Statiske presentasjoner i 2D	kap. 18.7	☐
Interaktive presentasjoner i 2D	kap. 18.7	☐
Interaktive presentasjoner i 3D	kap. 18.8	☐

D2 5.6 Film og animasjoner basert på 3D-modeller

Film og animasjoner basert på 3D-modeller		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurranse-grunnlaget
Film og animasjoner basert på 3D-modeller	kap. 18.8	☐

D2 5.7 Foto og video

Foto og video		
Type	Referanse V770	Inngår i konkurranse-grunnlaget
Foto	kap. 18.10	☐
Video	kap. 18.10	☐

Innhold

E SVARDOKUMENTER	1
E1 DOKUMENTASJON FRA TILBYDER	1
E2 SVARDOKUMENT FOR VURDERING AV LEVERANDØRENS KVALIFIKASJONER	1
<i>E2 1 Dokumentasjon av kvalifikasjoner</i>	1
<i>E2 2 Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD)</i>	1
<i>E2 3 Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling</i>	1
E2 3.1 Lovlig etablert foretak – kapittel B2 punkt 2.2	1
E2 3.2 Generell informasjon om leverandøren	1
E2 3.3 Leverandørens struktur	2
E2 3.4 Leverandører som deltar i fellesskap	2
E2 3.5 Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav – kapittel B2 punkt 4.1 og 4.2	3
<i>E2 4 Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet – kapittel B2 punkt 2.3</i>	3
<i>E2 5 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner – kapittel B2 punkt 2.4</i>	4
E2 5.1 Relevant erfaring – kapittel B2 punkt 2.4.1	4
E2 5.2 Byggherrers erfaringer – kapittel B2 punkt 2.4.2	5
E2 5.3 Gjennomføringsevne – kapittel B2 punkt 2.4.3	5
<i>E2 6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet – kapittel B2 punkt 2.5</i>	5
E2 6.1 SHA system – kapittel B2 punkt 2.5.1	5
E2 6.2 Ulykkesfrekvens (H2-verdi) – kapittel B2 punkt 2.5.2	5
E2 6.3 Ytre Miljø – kapittel B2 punkt 2.5.3	5
E2 6.4 Kvalitetsstyring – kapittel B2 punkt 2.5.4	5
<i>E2 7 Skatteattest – kapittel B2 punkt 3.2 og 3.3</i>	5
<i>E2 8 Vedlegg</i>	6
E3 BESKRIVELSE MED UTFYLTE PRISER.....	1
E4 PRISSKJEMA: TIMEPRISER FOR MANNSKAP OG MASKINER.....	1
<i>E4 1 Timepriser mannskap</i>	1
<i>E4 2 Overtidstillegg</i>	1
<i>E4 3 Timepriser maskiner</i>	2
<i>E4 4 Timepriser samhandlingsfase</i>	2
<i>E4 5 Sum mannskap og maskiner</i>	3
E5 TILBUDSSKJEMA.....	1

E Svardokumenter

E1 Dokumentasjon fra tilbyder

Dokumentasjon som skal inngå i tilbudet (evt. også med tilhørende vedlegg).
Dokumentasjon av kvalifikasjoner, E2
Beskrivelse med utfylte priser, E3 (PDF)
Prisskjema: Timepriser for mannskap og maskiner, E4
Tilbudsskjema, E5
Datafil (GAP eller XML) med priser fra kap. D1/E3
Annen dokumentasjon i tilknytning til tilbud:

E2 Svardokument for vurdering av leverandørens kvalifikasjoner

E2 1 Dokumentasjon av kvalifikasjoner

Herværende skjema skal, sammen med ESPD skjemaet, fylles ut av den enkelte leverandør. Opplysninger om tilbyder skal gis med redigering og struktur som er angitt i dette kapitlet.

E2 2 Det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD)

Leverandørene skal fylle ut det elektroniske egenerklæringsskjemaet for offentlige anskaffelser (ESPD) som er gjort gjeldende i konkurransen, jf. kapittel B2 punkt 6.1.

Dersom flere leverandører deltar i konkurransen i fellesskap eller leverandøren støtter seg på et annet foretak for å oppfylle kvalifikasjonskravene skal det, i tillegg til leverandørens eget utfylte skjema, leveres et komplett utfylt ESPD-skjema for hver enkelt av leverandøren i felleskapet eller for hver leverandør som bidrar til oppfyllelse av ett eller flere kvalifikasjonskrav.

ESPD-filen er gjort tilgjengelig via Tendsign.

E2 3 Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling

E2 3.1 Lovlig etablert foretak – kapittel B2 punkt 2.2

Her vedlegges firmaattest fra Foretaksregistret. Utenlandske leverandører skal isteden levere tilsvarende attest bestemt ved lovgivningen i den stat leverandøren er etablert.

E2 3.2 Generell informasjon om leverandøren

Leverandøren:

Org.nr	
Navn	

Adresse	
Telefon	
E-post	

E2 3.3 Leverandørens struktur

Vennligst kryss av nedenfor for leverandørens struktur.

☐	Enkelstående firma
☐	Konsortium
☐	Joint Venture
☐	Annet

Dersom «annet» - vennligst spesifiser:

--

E2 3.4 Leverandører som deltar i fellesskap

Leverandører som deltar i fellesskap, må fylle ut følgende informasjon:

Firmanavn	Nasjonalitet	Organisasjonsnummer	Rolle (arbeidsoppgaver og fagområde) hos i arbeidsfellesskapet

E2 3.5 Støtte fra andre virksomheter for oppfyllelse av kvalifikasjonskrav – kapittel B2 punkt 4.1 og 4.2

Dokumenteres i tråd med bestemmelsen i kapittel B2 punkt 4.1 og 4.2. Forpliktelseserklæring leveres på fastsatt skjema, se Vedlegg 1E

E2 4 Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet – kapittel B2 punkt 2.3

Leverandøren skal fylle ut skjemaet inntatt nedenfor. For øvrig vises det til dokumentasjonskravene angitt i kapittel B2 punkt 2.3.

Egenkapital tas fra siste innberettede regnskap. Det tas ikke med egenkapital fra konsern-, mor- eller datterselskaper. Dersom det er vesentlige endringer i tilbyders egenkapital ved tilbudsfrist, skal dokumentasjon av dette også vedlegges her.

Egenkapital			
År	Egenkapital	Egenkapital og gjeld	Egenkapital % (egenkapital/egenkapital+gjeld)

E2 5 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner – kapittel B2 punkt 2.4

E2 5.1 Relevant erfaring – kapittel B2 punkt 2.4.1

En oversikt over inntil 5 og ikke mindre enn 3 kontrakter som leverandøren har gjennomført eller gjennomfører i løpet av de siste fem årene regnet fra tilbudsfristen. Opplysninger kan evt. gis på eget skjema vedlegg 2E skal da benyttes.

	Oppdrag	Oppdrag	Oppdrag	Oppdrag	Oppdrag
Oppdragets navn					
Beskrivelse av hva kontraktarbeidene gikk ut på, herunder relevansen til kvalifikasjonskravet					
Oppgi om dere som leverandør var hovedentreprenør eller underentreprenør					
Oppgi hvilke arbeider som ble utført av leverandøren selv					
Oppgi hvilke arbeider som ble utført av underentreprenør					
Oppdragsgiver					
Tid for utførelse (fra-til ååmm)					
Verdi i mill. kr. inkl. mva					
Referanseperson hos oppdragsgiver (navn, stilling/tittel i referanseprosjektet, telefon og e-post)					

E2 5.2 Byggherrers erfaringer – kapittel B2 punkt 2.4.2

Dokumenteres i tråd med bestemmelsene i kapittel B2 pkt 2.4.2. Attest skal leveres på fastsatt skjema vedlegg 3E.

E2 5.3 Gjennomføringsevne – kapittel B2 punkt 2.4.3

Dokumenteres i tråd med bestemmelsen i kapittel B2 punkt 2.4.3

E2 6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet – kapittel B2 punkt 2.5

E2 6.1 SHA system – kapittel B2 punkt 2.5.1

Ikke krav i denne kontrakt

E2 6.2 Ulykkesfrekvens (H2-verdi) – kapittel B2 punkt 2.5.2

Ikke krav i denne kontrakt

E2 6.3 Ytre Miljø – kapittel B2 punkt 2.5.3

Dokumenteres i tråd med bestemmelsene i kapittel B2 punkt 2.5.3.

E2 6.4 Kvalitetsstyring – kapittel B2 punkt 2.5.4

Ikke krav i denne kontrakt

E2 7 Skatteattest – kapittel B2 punkt 3.2 og 3.3

Norske leverandøren skal ikke å levere skatteattest med tilbudet. Oppdragsgiver innhenter fullmakt for utvidet skatteattest fra vinnende leverandør og innhenter selv attest i samsvar med fullmakten.

Utenlandske leverandører leverer skatteattest sammen med tilbudet etter pkt B2 3.2.

E2 8 Vedlegg

Svarskjemaer:

Vedlegg 1E: Svarskjema E2 3.5. Forpliktelseserklæring

Vedlegg 2E: Svarskjema E2 5.1 Relevant erfaring

Vedlegg 3E: Svarskjema E2 5.2 Attest byggherrers erfaring

E3 Beskrivelse med utfylte priser

Her prises kapittel D1 i konkurransegrunnlaget.

Det skal leveres elektronisk prisfil enten GAP-fil eller xml-fil i.h.t NS3459 sammen med utskrift av priser, pdf-fil.

E4 Prisskjema: Timepriser for mannskap og maskiner

Timepriser for mannskap og maskiner skal være i henhold til krav i kap. C2 pkt. 27 Regningsarbeider.

I kap. C2 er angitt om og eventuelt hvordan regulering vil finne sted.

Tabellene fylles ut ved innsending av tilbud.

E4 1 Timepriser mannskap

Spesifikasjon	Timer	Timepris Kr/time	Sum pris
Mannskap (unntak er spesifisert nedenfor)	250		
Stikningslag med komplett utstyr	100		
Trafikkdirigeringslag, min. 3 personer med utstyr og biler	250		
Sum mannskap, eksklusiv overtidstillegg: (overføres til Sum mannskap og maskiner)			

E4 2 Overtidstillegg

Overtidstillegg i forhold til ordinær timesats for mannskap og i forhold til ordinær timesats for maskiner inklusive fører	Timer	Tillegg Kr/time	Sum pris
a) for vanlig overtidarbeid	100		
b) hverdager kl 21.00 – 06.00	100		
c) søn- og helligdager (hele døgnet)	100		
Sum overtidstillegg: (overføres til Sum mannskap og maskiner)			

E4 3 Timepriser maskiner

Ønsket maskintype (byggherrens behov)	Vekt Løftekapasitet mv	Timer	Timepris Kr/time	Sum pris
Maskiner inklusiv fører:				
Gravemaskin inkl rotortilt	<15 tonn	200		
Gravemaskin inkl rotortilt	15-26 tonn	200		
Gravemaskin inkl rotortilt	>26 tonn	200		
Tillegg for pigghammer til alle gravermaskinene		200		
Gravermaskin hjulgående inkl rotortilt	15-26 tonn	200		
Lastebil med 3 aksler		200		
Tillegg for henger til lastebil		200		
Hjullaster med kost	6-8 tonn	100		
Maskiner eksklusiv fører:				
Sum maskiner: (overføres til Sum mannskap og maskiner)				

E4 4 Timepriser samhandlingsfase

Timepriser knyttet til samhandlings- og utviklingsfasen	Timer	Timepris Kr/time	Sum pris
Prosjektleder (entreprenør)	8		
Anleggsleder	8		
Øvrige deltakere	8		
Sum samhandlingsfase: (overføres til Sum mannskap og maskiner)			

E4 5 Sum mannskap og maskiner

Sum mannskap, eksklusiv overtidstillegg	
Sum overtidstillegg	
Sum maskiner	
Sum samhandlingsfase	
Sum mannskap og maskiner Overføres til kap. E5	

E5 Tilbudsskjema

01	Rigg og drift	kr	
02	Buskerud fylkeskommune	kr	
03	Øvre Eiker kommune	kr	
Sum i henhold til kap. E3		kr	
Sum mannskap og maskiner i henhold til kap. E4		kr	
Total tilbudssum uten merverdiavgift		kr	

Tilbyder bekrefter at kostnader forbundet med alle nødvendige sikkerhetstiltak er tatt med i dette tilbudet.

Tilbyder bekrefter at det er iverksatt systematiske tiltak for å oppfylle kravene i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, og aksepterer at oppdragsgiver etter anmodning vil bli gitt rett til å gjennomgå og verifisere virksomhetens system for ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet.

, den

stempel, underskrift

Organisasjonsnummer:

Fullstendig firmanavn:

Fullstendig adresse:

Postnummer og –sted:

Telefonnummer og kontaktperson:
